

SODIŠČE
EVROPSKE UNIJE

Letno poročilo 2025

Letni pregled

Sodišče Evropske unije zagotavlja varstvo prava Unije

Sodišče Evropske unije je ena od sedmih evropskih institucij.

Kot sodna institucija Unije ima nalogo zagotavljati spoštovanje prava Unije, tako da skrbi za enotno razlago in uporabo Pogodb ter zagotavlja nadzor nad zakonitostjo aktov, ki so jih sprejele institucije, organi, uradi in agencije Unije.

Institucija prispeva k ohranjanju vrednot Unije in s svojo sodno prakso krepi evropsko izgradnjo.

Sodišče Evropske unije sestavljata dve sodišči: „Sodišče“ in „Splošno sodišče“.

Letno poročilo 2025

Letni pregled

Kazalo

Predgovor predsednika	4
1. Leto 2025 na kratko	6
A. Leto v slikah	8
B. Leto v številkah	18
Institucija leta 2025.....	18
Sodno leto (Sodišče in Splošno sodišče).....	19
Jezikovne službe.....	20
2. Sodna dejavnost	22
A. Sodišče v letu 2025	24
Dejavnost in razvoj Sodišča	24
Člani Sodišča	28
B. Splošno sodišče v letu 2025	32
Dejavnost in razvoj Splošnega sodišča	32
Novosti v sodni praksi.....	34
Člani Splošnega sodišča	38
C. Sodna praksa v letu 2025	42
Fokus Državljanstvo Unije in „zlati potni listi“	42
Fokus Direktiva o minimalnih plačah pred Sodiščem.....	46
Fokus Dostop do besedilnih sporočil, izmenjanih med predsednico Komisije in izvršnim direktorjem družbe Pfizer	50
Fokus Informacijska družba: Akt o digitalnih storitvah (DSA) in zelo velike spletne platforme	52
Pregled najpomembnejših sodb leta.....	56

3. Uprava v službi sodstva	76
A. Uvod sodnega tajnika	78
B. Najpomembnejši dogodki leta	80
Leto 2025: prelomno leto za reformo sodnega sistema Unije.....	80
Večja preglednost evropskega pravosodja.....	84
Sodelovanje s sodišči v Evropi	87
C. Odnosi z javnostjo	90
4. Okoljsko ozaveščena institucija	94
5. Pogled v prihodnost	98
Leto 2026 v znamenju inovacij in dialoga z državljani	100

Sodišče v letnem poročilu *Letni pregled* vsako leto ponudi retrospektivni pogled na dogodke preteklega leta in hkrati ponudi pogled v prihodnost. To je tudi priložnost, da naše delovanje umestimo v širši okvir zgodovine naše institucije in evropskega povezovanja.

Koen Lenaerts
predsednik Sodišča
Evropske unije

Prvi predsednik Massimo Pilotti je 10. decembra 1952 na ustanovni seji Sodišča, ustanovljenega s Pariško pogodbo, v govoru citiral italijanskega pesnika in politika Danteja Alighierija: „*ubicumque potest esse litigium, ibi debet esse iudicium*“ („povsod, kjer lahko obstaja spor, mora obstajati sodba“). Opozoril je tudi, da je naloga Sodišča, da vsem – „državam, podjetjem ali posameznikom“ – zagotovi spoštovanje omejitev, v okviru katerih morajo delovati organi Skupnosti.

Istega dne je Jean Monnet novo sodišče pozdravil „ne le kot Sodišče Evropske skupnosti za premog in jeklo, ampak tudi kot obet vrhovnega evropskega zveznega sodišča“, ki je znak „suverene prisotnosti prava v Skupnosti“. Več kot 70 let pozneje ta ustanovna načela še vedno navdihujejo naše vsakodnevno delovanje. Pojasnjujejo napredek, ki smo ga dosegli v letu 2025, in izzive, ki jih pričakujemo v letu 2026.

Leto 2025 je bilo prvo polno leto izvajanja reforme, ki je začela veljati 1. oktobra 2024 in ki predvideva delni prenos pristojnosti za predhodno odločanje s Sodišča na Splošno sodišče na šestih posebnih področjih (DDV, trošarine, carinski zakonik, tarifna uvrstitve, pravice potnikov in sistem za trgovanje z emisijami). Rezultati so se izkazali za zelo zadovoljive. Reforma temelji na sistemu „enotno okence“, v skladu s katerim se vsi predlogi za sprejetje predhodne odločbe vložijo pri Sodišču, ki po internem posvetovanju odloči, ali jih je treba posredovati Splošnemu sodišču ali jih bo obravnavalo samo. Od začetka izvajanja reforme je bilo v sistemu „enotno okence“ obdelanih skoraj 100 predlogov za sprejetje predhodne odločbe in približno devet od desetih je bilo posredovanih Splošnemu sodišču, saj so spadali izključno na eno od navedenih šestih področij.

Poleg tega se je sestava sodišč Unije leta 2025 večkrat spremenila. Na Sodišču sta funkcijo nastopila dva nova sodnika, od katerih eden prihaja s Splošnega sodišča. Na Splošnem sodišču je bilo imenovanih pet novih sodnikov, od katerih sta dva nadomestila

člana, ki sta postala sodnika Sodišča. Poleg tega so vlade držav članic septembra 2025 po izteku mandata ponovno imenovali 19 sodnikov Splošnega sodišča za obdobje 2025–2031. Hkrati je bil Marc van der Woude ponovno izvoljen za predsednika Splošnega sodišča za tretji mandat, Savvas Papasavvas pa je bil ponovno imenovan za podpredsednika.

Leta 2025 je institucija nadaljevala preoblikovanje svoje komunikacijske politike, zlasti z uvedbo avdiovizualnih kratkih poročil, ki jih člani Sodišča predstavijo v najpomembnejših zadevah. Sodnik, ki je zasedal v senatu, ki je izdal sodbo, jedrnato in poučno predstavi bistvo zadeve in kako je Sodišče odločilo o pravnih vprašanjih, ki so se zastavila. Ob tem se je še naprej razvijalo več večjih projektov, da bi se ti lahko začeli hkrati izvajati že januarja 2026: preoblikovanje spletnega mesta Curia, ki je glavni portal institucije, razvoj novega iskalnika in sprememba do zdaj interne avdiovizualne platforme [Curia Web TV](#) v resnično zunanje komunikacijsko orodje, ki bo dopolnjevalo obstoječe komunikacijske kanale.

Kar zadeva tehnološki napredek, ima umetna inteligenca še naprej pomembno vlogo pri preoblikovanju institucije. Letos je bilo uvedenih ali preizkušenih več orodij, ki temeljijo na tej tehnologiji, zlasti Curia AI Brain, platforma za notranjo uporabo, ki jo je razvila sama institucija in katere namen je članom osebja dati na voljo več specializiranih pomočnikov UI, ki ustrezajo posebnim potrebam Sodišča.

Nazadnje, 7. december je 2025 zaznamovala 25. obletnica Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Da bi proslavili ta dogodek ter prispevek Listine k sodni praksi in varstvu temeljnih pravic, bo prihodnji forum sodnikov, ki bo marca 2026 potekal na Sodišču, v celoti posvečen osrednjemu mestu, ki ga ima Listina v pravnem redu Unije.

Sodišče s temi projekti in odločnim, v prihodnost usmerjenim pogledom ostaja zvesto poslanstvu, ki mu sledi od leta 1952: zagotavljanje spoštovanja prava, zaupanje državljanov in stabilnost pravnega reda Unije.

1

Leto 2025 na kratko

A. Leto v slikah

Januar

Slovesna obveza Evropske komisije

Na slavnostnih sejah, ki so potekale januarja, februarja, marca in maja, so se v okviru imenovanja nove Evropske komisije in v skladu s Pogodbama slovesno obvezali predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen in člani Komisije.

Februar

Slovesna obveza evropske varuhinje človekovih pravic

Pred Sodiščem se je slovesno obvezala Teresa Anjinho, ki jo je Evropski parlament izvolil za evropsko varuhinjo človekovih pravic.

Marec

Obisk služb Sodišča pri ESČP

Delegacija Sodišča Evropske unije, ki so jo sestavljali sodni tajnik in vodje različnih služb Sodišča, se je odpravila v Strasbourg na uradni obisk Evropskega sodišča za človekove pravice. Delegacija se je udeležila več okroglih miz o skupnih izzivih in priložnostih za sodelovanje med obema sodiščema.

Žalna seja v počastitev spomina

Potekala je žalna seja v spomin na Una Lõhmusa, prvega estonskega sodnika pri Sodišču (2004–2013), ki je umrl avgusta 2024, in Eno Cremono, prvo malteško sodnico pri Splošnem sodišču (2004–2012), ki je umrla maja 2024.

Trideseta obletnica pristopa Avstrije, Finske in Švedske

Na Sodišču je potekala slovesnost ob 30. obletnici pristopa Avstrije, Finske in Švedske k Evropski uniji. Slovesnost, ki jo je odprl predsednik Sodišča Koen Lenaerts, so popestrili govori osebnosti iz teh držav članic, ki so jih predstavili člani Sodišča.

April

Finale tekmovanja „European Law Moot Court“

Na tekmovanju študentov v simuliranem sojenju, ki je bilo prvič organizirano leta 1988, je leta 2025 zmagala univerza v Fribourgu (Švica).

Srečanje Evropskega parlamenta in Sodišča v okviru njunega letnega dialoga

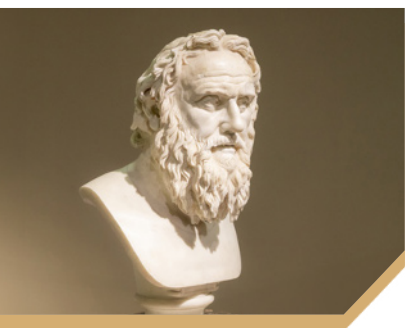
V Luxembourgju je potekal drugi letni dialog Evropskega parlamenta in Sodišča o delovanju pravosodnega sistema Unije. Ta dialog je bil uveden v okviru reforme Statuta Sodišča v zvezi z delnim prenosom pristojnosti za predhodno odločanje s Sodišča na Splošno sodišče na nekaterih posebnih področjih.

Maj

Sodišče na Dnevu Evrope

Sodišče je sodelovalo v Evropski vasi, ki jo je ob dnevu Evrope in v sodelovanju z uradom za zvezo Evropskega parlamenta v Luxembourgju organiziralo predstavništvo Evropske komisije v Luksemburgu. Letos je dogodek potekal v mestu Echternach na vzhodu Luksemburga.

Tri nova umetniška dela, posojena Sodišču

Maja so bila Sodišču uradno predana dela poljske umetnice Magdalene Abakanowicz *Figury z cyklu Mędracy* (*Figure iz cikla Modreci*), ki jih je posodil narodni muzej v Vroclavu pod okriljem inštituta Adama Mickiewicza.

Oktobra je galerija mesta Bratislava Sodišču uradno predala sliko *Tišina* slovaške umetnice Tamare Klimove.

Narodni arheološki muzej v Neaplju (MANN) je prav tako oktobra Sodišču predal marmorno skulpturo *Doprzni kip Likurga*. Delo predstavlja mitološkega zakonodajalca Šparte.

Prenos razglasitve sodbe Splošnega sodišča v živo

Sodba Splošnega sodišča je bila prvič razglašena v neposrednem prenosu. Ta pristop je del razvoja komunikacijskih sredstev in kanalov institucije ter odraža njeno željo, da bi evropsko pravosodje postalo dostopnejše državljanom Unije.

Junij

Prvi avdiovizualni pojasnjevalni posnetek v zvezi s sodbo Sodišča

Institucija je uvedla novo obliko komuniciranja: kratek avdiovizualni pojasnjevalni posnetek, ki ga pripravi član Sodišča in je namenjen predstavitvi sodbe. S tem Sodišče poskrbi, da so njegove pomembne odločitve vidnejše in dostopnejše širši javnosti in medijem.

Prisega novih članov

Na slavnostni seji je ob nastopu funkcije sodnika Sodišča prisegel Marko Bošnjak. Danutė Jočienė in Jörgen Hettne sta prisegla kot sodnika Splošnega sodišča.

Julij

„EU Legal Summer School“

V okviru promocije Luxembourgja kot kraja zaposlitve osebja evropskih institucij je Sodišče koordiniralo prvo poletno šolo „EU Legal Summer School“, ki se je je udeležilo več kot trideset študentov in mladih strokovnjakov iz 24 evropskih držav.

September

Tretja izvedba konference „EUnited in Diversity“

Ustavno sodišče Bolgarije je gostilo tretjo konferenco „EUnited in Diversity“, ki je bila organizirana v sodelovanju s Sodiščem. Letos se je konferenca, na kateri se zberejo ustavna sodišča držav članic, nanašala na vlogo ustavnega sodstva v skupnem pravnem redu Evropske unije.

Nastop funkcije novih članov Sodišča in Splošnega sodišča ter delna zamenjava članov Splošnega sodišča

Na Sodišču je potekala slavnostna seja ob odhodu nekaterih članov in prisegi novih članov. Alexander Kornezov je postal sodnik Sodišča. Novi sodniki Splošnega sodišča so postali: Francesco Bestagno, Raffaella Pezzuto in Tanja Pavelin.

Ponovna izvolitev predsednika in podpredsednika Splošnega sodišča

Po delni zamenjavi članov Splošnega sodišča Evropske unije je bil Marc van der Woude ponovno izvoljen za predsednika Splošnega sodišča za obdobje 2025–2028. Savvas Papasavvas je bil prav tako ponovno izvoljen za podpredsednika za isto obdobje.

Obisk Sodišča pri belgijskem ustavnem sodišču

Delegacija Sodišča je obiskala belgijsko ustavno sodišče. Pogovori so se nanašali na vlogo ustavnega sodišča kot evropskega sodišča, pravo tujcev, enakost spolov ter ravnotežje med varnostjo in zasebnostjo v digitalnem okolju.

Obisk Sodišča pri italijanskem ustavnem sodišču

Delegacija Sodišča je obiskala italijansko ustavno sodišče. Pogovori so se nanašali na vlogo ustavnega sodišča kot evropskega sodišča, pravno državo, varnost in zasebnost ter azil in migracije.

Oktober

Finale tekmovanja mladih evropskih odvetnikov

Sodišče je gostilo finale tekmovanja mladih evropskih odvetnikov, ki ga je organizirala Akademija za evropsko pravo (ERA). Ekipe iz vse Evrope so v praksi uporabljale pravo Unije na področju digitalnega prava, varstva podatkov, umetne inteligence in čezmejnega pravosodja. Svoje argumente so predstavile pred žirijo, ki so jo sestavljali sodniki Splošnega sodišča in pravni strokovnjaki.

Dan odprtih vrat Sodišča

Tako kot vsako leto je Sodišče odprlo svoja vrata za širšo javnost, da bi ji predstavilo svoje delovanje, zgodovino in stavbe. Ob dnevu odprtih vrat leta 2025 je sprejelo skoraj 2600 obiskovalcev, ki so spoznavali ozadje in postopke ter se srečali z osebami, ki delajo v instituciji, in se tako seznanili z osrednjo vlogo Sodišča v poslanstvu Evropske unije.

November

Obisk Sodišča na Cipru

Delegacija Sodišča je obiskala Ciper, kjer je z vrhovnim ustavnim sodiščem in vrhovnim sodiščem razpravljala o enakosti, varstvu podatkov in azilnem postopku. Delegacija se je sestala tudi s predsednikom Nikosom Christodoulidesom, predsednico predstavniškega doma Annito Demetriou, ministrom za pravosodje Mariosom Hartsiotisom in generalnim državnim tožilcem Georgom Savvidesom.

Obisk Sodišča pri vrhovnem sodišču Španije

Delegacija Sodišča je obiskala vrhovno sodišče Španije v Madridu, kjer jo je sprejela njegova predsednica Isabel Perelló Doménech. Obisk je bil priložnost za izmenjavo mnenj o pravu Unije, varstvu temeljnih pravic ter izzivih, povezanih s pravno državo in neodvisnostjo sodstva.

Obisk Evropskega sodišča za človekove pravice pri Sodišču

Delegacija Evropskega sodišča za človekove pravice je uradno obiskala Sodišče. V okviru obiska je potekalo več okroglih miz, na katerih so udeleženci obravnavali skupne izzive, kot so otrokova korist, svoboda izražanja v digitalni dobi in dostop do azilnih postopkov.

Srečanje Pravosodne mreže Evropske unije

V Lizboni je potekalo 7. letno srečanje korespondentov Pravosodne mreže Evropske unije, na katerem so se zbrali predstavniki 47 sodišč, ki so člani mreže. Namenjeno je bilo evropskemu pravosodnemu dialogu, poseben poudarek pa je bil na obveznosti nacionalnih sodišč, ki odločajo na zadnji stopnji, glede vložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe.

December

Forum sodnikov

Sodišče je gostilo približno 150 sodnikov iz držav članic Evropske unije. Ta forum nacionalnim sodnikom ponuja priložnost za neposredno izmenjavo mnenj s člani Sodišča o temah skupnega interesa, s čimer se krepi tesno sodelovanje med Sodiščem in nacionalnimi sodišči.

Dan ozaveščanja o invalidnosti

Sodišče je ob mednarodnem dnevu invalidov organiziralo dvodnevno ozaveščanje. Organizirane so bile številne dejavnosti, ki so prek umetnosti, kulture in komunikacije vabile k odkrivanju vrednot, ki jih utelešajo invalidi: ustvarjalnosti, vztrajnosti ob spoprijemanju z ovirami, pristnosti in sposobnosti biti vir navdiha za vse.

Finale tekmovanja Thémis 2025

Sodišče je gostilo veliki finale tekmovanja, na katero se lahko prijavijo prihodnji sodniki EU v začetnem usposabljanju. To tekmovanje je ena od vodilnih pobud Evropske mreže institucij za izobraževanje v pravosodju (EJTN). Svoje delo je predstavilo osem ekip iz šestih držav članic, zmagala pa je romunska ekipa.

Obisk Sveta odvetniških združenj Evrope (CCBE)

Delegacija Sveta odvetniških združenj Evrope, ki zastopa odvetniška združenja 46 držav in jo je vodil njegov predsednik Thierry Wickers, je uradno obiskala Sodišče. Na okroglih mizah so razpravljali o sodnih postopkih, neodvisnosti odvetnikov in tehnoloških spremembah, vključno z umetno inteligenco in prenosom obravnave.

B. Leto v številkah

↘ Institucija leta 2025

81 sodnikov iz 27 držav članic

Sodišče

27 sodnikov 11 generalnih pravobranilcev

Splošno sodišče

54 sodnikov

2302

uradnika in uslužbenca

61 %
žensk

39 %
moških

Ženske zasedajo:

54 % delovnih mest administratorjev

50 % srednjih in višjih vodstvenih delovnih mest

Po zastopanosti žensk na odgovornih položajih v upravi je Sodišče v zgornjem povprečju evropskih institucij.

Proračun: 537 milijonov EUR

Odstotek procesnih aktov, vloženi prek aplikacije e-Curia:

 e-Curia

92 % Sodišče

97 % Splošno sodišče

12.903 računi za dostop do aplikacije e-Curia

e-Curia je računalniška aplikacija, ki zastopnikom strank v zadevah, vloženi pri Sodišču in Splošnem sodišču, in nacionalnim sodiščem v okviru predlogov za sprejetje predhodne odločbe, vloženi pri Sodišču ali Splošnem sodišču, omogoča, da procesne akte s sodnima tajništva izmenjujejo izključno po elektronski poti.

↳ Sodno leto (Sodišče in Splošno sodišče)

1878 vloženi zadevi

2301 rešena zadeva

2489 nerešeni zadevi

Povprečno trajanje postopkov: 18,2 meseca

↘ Jezikovne službe

Sodišče mora biti kot večjezična sodna institucija sposobno obravnavati zadevo ne glede na to, v katerem uradnem jeziku Unije je bila vložena. Nato zagotovi razširjanje svoje sodne prakse v vseh uradnih jezikih Unije.

24 jezikov postopka 552 jezikovnih kombinacij

600 pravnikov lingvistov za prevajanje pisnih dokumentov

1.405.000 strani za prevod

1.386.000 prevedenih strani

511

obravnav in sej, na katerih je bilo zagotovljeno simultano tolmačenje

69

tolmačev za obravnave in seje

Večjezičnost na SEU – zagotavljanje enakosti dostopa do pravnega varstva

[Oglejte si posnetek.](#)

Na Sodišču prevajanje poteka ob upoštevanju obvezne jezikovne ureditve, ki določa možnost uporabe 24 uradnih jezikov Evropske unije. Dokumenti, ki se prevajajo, so visoko strokovna pravna besedila. Jezikovna služba Sodišča zato zaposluje samo pravnike lingviste, ki imajo končano pravno izobrazbo in poglobljeno znanje še vsaj dveh uradnih jezikov poleg maternega.

2

Sodna dejavnost

A. Sodišče v letu 2025

Pri Sodišču je mogoče vložiti med drugim predloge za sprejetje predhodne odločbe. Kadar nacionalno sodišče dvomi o razlagi določbe Unije ali o njeni veljavnosti, prekine postopek, ki poteka pred njim, in se obrne na Sodišče. Ko nacionalno sodišče z odločbo, ki jo sprejme Sodišče, prejme pojasnila, lahko reši spor, ki mu je predložen. Za zadeve, v katerih je treba odgovor podati v zelo kratkem času (na primer na področju azila, nadzora mej, ugrabitve otrok itd.), je predviden nujni postopek predhodnega odločanja.

Pri Sodišču je mogoče vložiti tudi direktne tožbe, s katerimi se želi doseči razglasitev ničnosti akta Unije („ničnostna tožba“) ali ugotovitev, da država članica ni izpolnila obveznosti iz prava Unije („tožba zaradi neizpolnitve obveznosti“). Če država članica sodbe, s katero je bila ugotovljena neizpolnitev njene obveznosti, ne spoštuje, ji lahko Sodišče na podlagi druge tožbe, poimenovane tožba zaradi „dvojne neizpolnitve obveznosti“, naloži plačilo denarne sankcije.

Poleg tega je mogoče zoper odločbe Splošnega sodišča vložiti pritožbe. Sodišče lahko te odločbe Splošnega sodišča razveljavi.

Nazadnje, na Sodišču je mogoče nasloviti predloge za izdajo mnenja, da se preveri združljivost sporazuma, ki ga namerava Unija skleniti s tretjo državo ali mednarodno organizacijo, s Pogodbama (tak predlog lahko vložijo država članica ali evropska institucija).

Koen Lenaerts

predsednik Sodišča
Evropske unije

↘ Dejavnost in razvoj Sodišča

Leto 2025 je iz več razlogov prelomno.

Najprej, to je bilo prvo polno leto izvajanja zadnjega dela reforme sodne strukture Evropske unije, ki je bila določena z [Uredbo \(EU\) 2024/2019](#) in katere namen je bil ponovno uravnotežiti delovno obremenitev med sodiščema Unije, s končnim ciljem čim prej izdati kakovostne sodne odločbe.

Ta zadnji del je med drugim vključeval delni prenos pristojnosti za predhodno odločanje s Sodišča na Splošno sodišče, ki velja od 1. oktobra 2024, na šestih posebnih področjih (DDV, trošarine, carinski zakonik, tarifna uvrstitev, pravice potnikov in sistem za trgovanje z emisijami). Temelji na sistemu „enotno okence“, v skladu s katerim se vsi predlogi za sprejetje predhodne odločbe vložijo pri Sodišču. Kadar predlog za sprejetje predhodne odločbe spada na eno od teh šestih področij, predsednik po opredelitvi

889

vloženih zadev

580 postopkov predhodnega odločanja, od teh

4 nujni postopki predhodnega odločanja

Glavne države članice, iz katerih izvirajo predlogi:

Italija:	110
Poljska:	63
Nemčija:	61
Avstrija:	47
Bolgarija:	42

58 direktnih tožb, od teh:

49 tožb zaradi neizpolnitve obveznosti in 1 tožba zaradi „dvojne neizpolnitve obveznosti“

245 pritožb zoper odločbe Splošnega sodišča

1 zahteva za mnenje

5 prošenj za brezplačno pravno pomoč

podpredsednika in prvega generalnega pravobranilca ali Sodišče na upravni seji odloči, ali je treba ta predlog posredovati Splošnemu sodišču ali obdržati na Sodišču. Leta 2025 je bilo 65 od 74 predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki so bili pregledani na „enotnem okencu“, posredovanih Splošnemu sodišču.

Odločitve o posredovanju je bilo zaradi stalnega sodelovanja kabinetov in služb, zlasti sodnega tajništva Sodišča ter Direktorata za raziskave in dokumentacijo, mogoče sprejeti v najkrajšem možnem času.

Mehanizem odločanja o dopustitvi pritožbe je bil od 1. septembra 2024 razširjen na sodbe in sklepe Splošnega sodišča v zvezi z odločitvami šestih novih neodvisnih odborov za pritožbe ter na spore v zvezi z izvrševanjem pogodb, ki vsebujejo arbitražno klavzulo, v skladu s prakso, ki se je razvila od uvedbe tega mehanizma. Tako je bilo od 36 predlogov, ki jih je obravnaval senat za dopustitev pritožb, dvema predlogoma, od katerih se je eden nanašal na spor pogodbene narave (sklep v zadevi SC/Eulex Kosovo, [C-881/24 P](#)), ki je zdaj v pristojnosti tega senata, ugodeno, ker sta odpirala vprašanja, ki so pomembna za enotnost, doslednost ali razvoj prava Unije.

Dalje, sestavo Sodišča sta leta 2025 zaznamovala prihod novega slovenskega sodnika, M. Bošnjaka, ki je zapolnil delovno mesto, izpraznjeno zaradi smrti našega prezgodaj umrlega kolega Marka Ilešiča 20. junija 2024, in odhod prvega bolgarskega sodnika Sodišča, A. Arabadjieva, ki ga je zamenjal A. Kornezov, prej sodnik Splošnega sodišča.

Nazadnje, leto 2025 pomeni pomemben preobrat v politiki Sodišča na področju komuniciranja in preglednosti. Tako je bil dosežen pomemben napredek, da bi evropsko pravosodje še bolj približali državljanom in bolj zadovoljili potrebe pravnih strokovnjakov.

Stranka, ki ne zmore plačati stroškov postopka, lahko zaprosi za brezplačno pravno pomoč.

Na področju komuniciranja je bil poleg uvedbe avdiovizualnih pojasnjevalnih videoposnetkov, v katerih člani Sodišča na kratko predstavijo najpomembnejše sodbe tega sodišča, dosežen znaten napredek pri več pomembnih projektih, da bi se ti izvedli v začetku leta 2026: preoblikovanje spletnega mesta Curia, razvoj temeljito posodobljenega iskalnika za zunanje uporabnike in razvoj Curia Web TV v različici, dostopni vsem spletnim uporabnikom. Ta razvoj bo znatno izboljšal dostop do sodnih informacij za vse.

Kar zadeva večjo preglednost postopkov pred Sodiščem, je treba opozoriti tudi na objavo vlog in pisnih stališč, predloženih v zadevah za predhodno odločanje, za katero je bila odločitev sprejeta ob zadnji reformi sodnega sistema, ter na Odločbo o pravilih in načinu izvajanja prenosa obravnav, sprejeto 1. aprila 2025. Tak prenos spodbuja boljše razumevanje vloge Sodišča in njegove dejavnosti ter zagotavlja širši dostop do razlogov, trditev in stališč, ki so jih predstavile stranke, ter do sklepnih predlogov, ki so jih predstavili generalni pravobranilci, in sodb, ki jih je izdalo to sodišče.

Sodišče je ob robu svoje sodne dejavnosti nadaljevalo prizadevanja na področju usposabljanja, komunikacije in izmenjav s sodišči držav članic. Tako je od 3. do 5. septembra 2025 v Sofiji (Bolgarija) potekala tretja konferenca „EUnited in diversity“, na kateri se zberejo ustavna sodišča in enakovredne institucije, ki izvajajo ustavno pristojnost držav članic Unije, ter Sodišče, da bi spodbudili pravosodni dialog in okrepili interakcije v skupnem pravnem redu, ki ga sestavljajo Unija in pravni sistemi držav članic. Sodišče je 1. in 2. decembra 2025 na svojem letnem forumu sodnikov gostilo približno 150 sodnikov iz držav članic. Ta forum, ki je bil prvič organiziran leta 1968, nacionalnim sodnikom ponuja priložnost, da se seznanijo z delovanjem Sodišča in se znotraj same institucije neposredno z njenimi člani pogovarjajo o temah v skupnem interesu, s čimer se krepi tesno sodelovanje, ki to institucijo povezuje z nacionalnimi sodišči. Opozoriti je treba tudi na razvoj števila srečanj in usposabljanj, organiziranih v okviru Pravosodne mreže Evropske unije in v sodelovanju z Evropsko mrežo institucij za izobraževanje v pravosodju (EJTN), zlasti v zvezi s postopkom predhodnega odločanja. Nazadnje, Sodišče je decembra 2025 prvič gostilo veliki finale natečaja *Themis*, ki ga je organizirala EJTN. Ta ugledni natečaj prihodnjim sodnikom ali tožilcem z vseh koncev Evrope ponuja edinstveno priložnost za izpopolnjevanje njihovega praktičnega znanja o pravu Unije in tako prispeva k utrditvi skupne pravosodne kulture v Uniji.

Statistični podatki za preteklo leto še vedno kažejo na veliko število zadev, vloženih pri Sodišču (889), kot tudi zadev, ki jih je Sodišče končalo (774), pri čemer je zadnjenavedena številka v velikem obsegu posledica delne zamenjave članov Sodišča v letu 2024. Število nerešenih zadev na dan 31. decembra 2025 je bilo 1322. Povprečno trajanje postopkov, ki vključujejo vse vrste zadev, je leta 2025 znašalo 16,7 meseca.

774 rešenih zadev

561 postopkov predhodnega odločanja, od teh: 3 nujni postopki predhodnega odločanja

51 direktnih tožb, od teh: 38 ugotovljenih neizpolnitev obveznosti proti 20 državam članicam

5 sodb zaradi „dvojne neizpolnitve obveznosti“

156 pritožb zoper odločbe Splošnega sodišča, od katerih jih je 24 pripeljalo do razveljavitve odločbe Splošnega sodišča

Povprečno trajanje postopkov: 16,7 meseca

Povprečno trajanje nujnih postopkov predhodnega odločanja: 3,4 meseca

1 322

nerešenih zadev na dan 31. decembra 2025

Glavna obravnavana področja:

območje svobode, varnosti in pravice	142
državne pomoči in konkurenca	132
ekonomska in monetarna politika	111
prosti pretok in svoboda ustanavljanja – notranji trg	106
varstvo potrošnikov	95
skupna zunanja in varnostna politika	79
približevanje zakonodaje	76
okolje	63
socialna politika	52
promet	47

[Oglejte si podrobne statistične podatke Sodišča.](#)

↘ Člani Sodišča

Sodišče sestavlja 27 sodnikov in 11 generalnih pravobranilcev.

Sodnike in generalne pravobranilce v medsebojnem soglasju imenujejo vlade držav članic po posvetovanju z odborom, ki poda mnenje o ustreznosti kandidatov za opravljanje nalog sodnika in generalnega pravobranilca. Njihov mandat traja šest let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Izbrani so med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna in ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje na najvišje sodniške položaje v svojih državah ali so priznani pravniki.

Sodniki svoje naloge opravljajo popolnoma nepristransko in neodvisno.

Sodniki Sodišča izmed sebe izvolijo predsednika in podpredsednika. Sodniki in generalni pravobranilci imenujejo sodnega tajnika za šest let.

Naloga generalnih pravobranilcev je, da v zadevah, ki so jim predložene, popolnoma nepristransko in neodvisno podajo pravno mnenje, imenovano „sklepni predlogi“. To mnenje ni zavezujoče, prinaša pa dopolnjujoč pogled na predmet spora.

Leta 2025 sta na Sodišču svoj mandat kot sodnika začela opravljati: junija Marko Bošnjak (Slovenija) namesto Marka Ilešiča in septembra Alexander Kornezov (Bolgarija) namesto Alexandra Arabadjieva.

K. Lenaerts,
predsednik

T. von Danwitz,
podpredsednik

F. Biltgen,
predsednik prvega
senata

K. Jürimäe,
predsednica drugega
senata

C. Lycourgos,
predsednik tretjega
senata

I. Jarukaitis,
predsednik četrtega
senata

**M. L. Arastey
Sahún,**
predsednica petega
senata

M. Szpunar,
prvi generalni
pravobranilec

I. Ziemele,
predsednica šestega
senata

J. Passer,
predsednik desetega
senata

**O. Spineanu-
Matei,**
predsednica osmega
senata

M. Condisanzi,
predsednik devetega
senata

F. Schalin,
predsednik sedmega
senata

J. Kokott,
generalna
pravobranilka

S. Rodin,
sodnik

**M. Campos
Sánchez-Bordona,**
generalni
pravobranilec

E. Regan,
sodnik

**N. J. Cardoso da
Silva Piçarra,**
sodnik

A. Kumin,
sodnik

N. Jääskinen,
sodnik

J. Richard de la Tour,
generalni
pravobranilec

A. Rantos,
generalni
pravobranilec

D. Gratsias,
sodnik

M. Gavalec,
sodnik

N. Emiliou,
generalni
pravobranilec

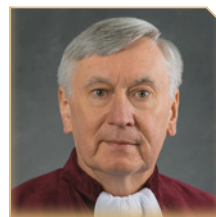
Z. Csehi,
sodnik

T. Čapeta,
generalna
pravobranilka

L. Medina,
generalna
pravobranilka

B. Smulders,
sodnik

D. Spielmann,
generalni
pravobranilec

A. Biondi,
generalni
pravobranilec

S. Gervasoni,
sodnik

N. Fenger,
sodnik

R. Frendo,
sodnica

R. Norkus,
generalni
pravobranilec

M. Bošnjak,
sodnik

A. Kornezov,
sodnik

A. Calot Escobar
sodni tajnik

B. Splošno sodišče v letu 2025

Splošnemu sodišču se lahko na prvi stopnji v odločanje predložijo med drugim direktne tožbe zoper akte institucij, organov, uradov in agencij Evropske unije, ki jih vložijo fizične ali pravne osebe (posamezniki, družbe, združenja itd.), kadar se ti akti nanje posamično in neposredno nanašajo, in države članice, ter direktne tožbe za povrnitev škode, ki so jo povzročile institucije ali njihovi zaposleni.

Zoper odločbe Splošnega sodišča je mogoče pri Sodišču vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja. V zadevah, v katerih je že bila opravljena dvojna preučitev (s strani neodvisnega odbora za pritožbe in Splošnega sodišča), Sodišče pritožbo dopusti le, če ta pritožba odpira vprašanje, ki je pomembno za enotnost, doslednost ali razvoj prava Unije.

Splošno sodišče je od 1. oktobra 2024 pristojno tudi za obravnavanje predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki jih je nanj preneslo Sodišče in ki spadajo izključno na eno ali več šestih posebnih področij, in sicer skupni sistem davka na dodano vrednost, trošarine, carinski zakonik, tarifna uvrstitev blaga v kombinirano nomenklaturu, odškodnina in pomoč potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, zamude ali odpovedi prevoznih storitev ter sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov, ter za odločanje o teh predlogih.

Velik del sporov pred njim je gospodarske narave: intelektualna lastnina (znamke in modeli Evropske unije), konkurenca, državne pomoči ter bančni in finančni nadzor. Splošno sodišče je prav tako pristojno za odločanje o sporih s področja javnih uslužbencev med Evropsko unijo in njenimi zaposlenimi.

Marc van der Woude
predsednik Splošnega sodišča
Evropske unije

↘ Dejavnost in razvoj Splošnega sodišča

Leto 2025 sta na Splošnem sodišču zaznamovala predvsem dva septembrska dogodka, in sicer delna zamenjava njegovih članov in konec prehodnega obdobja v zvezi z obravnavo predlogov za sprejetje predhodne odločbe.

V okviru delne zamenjave so 15. septembra 2025 Splošno sodišče zapustili trije člani, in sicer sodnica V. Tomljenović, predsednik senata R. Mastroianni in predsednica senata O. Porchia, medtem ko je bil A. Kornezov imenovan za sodnika Sodišča. Splošno sodišče se jim zahvaljuje za pomemben prispevek k njegovi sodni praksi. Istega dne so sodnik F. Bestagno ter sodnici R. Pezzuto in T. Pavelin prisegli kot novi člani Splošnega sodišča. Tako sestavljeni

989

vloženih zadev

820

direktnih tožb, od teh:

intelektualna in industrijska
lastnina 257

javni uslužbenci
Evropske unije 109

državne pomoči in konkurenca 39

21 tožb, ki so jih vložile države
članice

65 predlogov za sprejetje
predhodne odločbe

52 prošenj za brezplačno pravno
pomoč

Stranka, ki ne zmore plačati stroškov
postopka, lahko zaprosi za brezplačno
pravno pomoč.

novi kolegij je nato za triletni mandat ponovno izvolil predsednika in podpredsednika ter izvolil deset predsednikov senatov.

Ti dogodki so sovpadali tudi s koncem prehodnega obdobja, ki ga je Splošno sodišče uvedlo po delnem prenosu pristojnosti za predhodno odločanje s Sodišča na Splošno sodišče, določenem z Uredbo 2024/2019 (reforma, ki se je začela uporabljati 1. oktobra 2024). Znotraj institucije je to privedlo do ustanovitve dveh specializiranih senatov za obravnavo predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki sta oba sestavljena iz šestih sodnikov, od katerih je en generalni pravobranilec, izvoljen za obravnavanje teh predlogov. V nasprotju z direktnimi tožbami so namreč predlogi za sprejetje predhodne odločbe – brez poseganja v poznejšo predodelitev zadeve drugi sestavi – prvotno dodeljeni petčlanski sestavi. Da bi Splošno sodišče zagotovilo čim bolj učinkovito obravnavanje predlogov za sprejetje predhodne odločbe, je imenovalo dva sodnika, ki bosta nadomestila navedena generalna pravobranilca v primeru zadržanosti.

Ta reorganizacija in prihod novih članov sta vseeno pozitivno vplivala na sodno dejavnost Splošnega sodišča, saj je to v letu 2025 uspelo rešiti 1527 zadev (od tega 404 združene zadeve, ki so jih nekdanji evropski poslanci vložili proti Evropskemu parlamentu in ki so se nanašale na shemo dodatnega pokojninskega zavarovanja), kar je njegov absolutni zgodovinski rekord. Ob upoštevanju 989 vloženih zadev se je število nerešenih zadev ob koncu leta zmanjšalo na 1167. Kar posebej zadeva predloge za sprejetje predhodne odločbe, jih je bilo leta 2025 na Splošno sodišče prenesenih 65, od katerih jih je bilo 16 rešenih.

Povprečno trajanje postopkov – če se upoštevajo vsa področja in odločbe skupaj – je znašalo 18,9 meseca. Z združitvijo 404 v bistvu enakih zadev se povprečno trajanje postopkov zmanjša na 16 mesecev. Trajanje obravnave predlogov za sprejetje predhodne odločbe je krajše in znaša 6,2 meseca.

Leta 2025 je bilo 34,7 % rešenih zadev obravnavanih v sestavah petih sodnikov (od tega 404 zgoraj navedene združene zadeve). Med najpomembnejšimi zadevami (glej poglavje „Pregled najpomembnejših sodb leta“) se je o dveh odločalo v velikem senatu, ki ga sestavlja 15 sodnikov, in o dveh v vmesnem senatu devetih sodnikov, ki ga je Splošno sodišče oblikovalo ob zadnji reformi leta 2024. Gre za zadevi *Stevi in The New York Times/Komisija* ter *Avstrija/Komisija* (veliki senat) ter združeni zadevi *YL/Svet* in *YL/Svet in EUIPO* (vmesni senat).

Splošno sodišče je lahko v prvem polnem letu od delnega prenosa pristojnosti za predhodno odločanje 1. oktobra 2024 postavilo trdne temelje za svojo novo nalogo in v celoti vključilo obravnavo teh predlogov v svoje notranje delovanje, ob tem pa odločilo o skupno izredno velikem številu zadev. Z zdajšnjim učinkovitim in proaktivnim obravnavanjem zadev je Splošno sodišče bolj kot kdaj koli prej pripravljeno na spopadanje z novimi izzivi.

Savvas Papasavvas
podpredsednik Splošnega
sodišča Evropske unije

↘ Novosti v sodni praksi

Leto 2025 so zaznamovali predvsem učinki reforme, uvedene z [Uredbo 2024/2019](#). S to reformo, ki je bila sprejeta v okviru povečanja števila nerešenih zadev za predhodno odločanje in podaljšanja povprečnega trajanja njihove obravnave pred Sodiščem, sta bili uvedeni dve večji spremembi znotraj Splošnega sodišča: ustanovljena je bila nova sestava in del pristojnosti za predhodno odločanje je bil prenesen na Splošno sodišče.

Tako je vmesni senat, ki ga sestavlja devet sodnikov, izdal prvo sodbo in zaupanih mu je bilo več zadev. Ustanovitev tega senata je temeljila na želji po ohranitvi zlasti doslednosti predhodnih odločb, ki jih izda Splošno sodišče, in skrbi za zagotovitev učinkovitega izvajanja sodne oblasti.

Tudi senat za predhodno odločanje Splošnega sodišča je sprejel prve odločbe. Te spadajo na dve od šestih posebnih področij, prenesenih na Splošno sodišče. Gre predvsem za trošarine in skupni sistem davka na dodano vrednost.

Tako se je v prvi zadevi za predhodno odločanje, o kateri je odločalo Splošno sodišče in v kateri je bila izdana sodba z dne 9. julija 2025, *Gotek* ([T-534/24](#)), predlog nanašal na razlago členov 7 in 8 Direktive Sveta 2008/118/ES ter je bil vložen v okviru spora med fizično osebo in hrvaškim ministrstvom za finance v zvezi z izterjavo trošarin, ki jih je ta oseba dolgovala v okviru fiktivne dobave trošarinskega blaga, navedenega na ponarejenih računih.

Na področju skupnega sistema davka na dodano vrednost je Splošno sodišče v sodbi z dne 26. novembra 2025, *Versãofast* ([T-657/24](#)), odločilo o predlogu za sprejetje predhodne odločbe, ki se je nanašal na razlago člena 135(1) (b) Direktive Sveta 2006/112/ES ter je bil vložen v okviru spora med družbo Versãofast in davčnim organom v zvezi z dejavnostmi kreditnega posrednika, ki jih opravlja ta družba in ki jih je navedeni davčni organ opredelil kot transakcije posredovanja v zvezi s krediti, ki so oproščene davka na dodano vrednost.

Generalna pravobranilca, ki pomagata Splošnemu sodišču pri obravnavi predlogov za sprejetje predhodne odločbe, sta prav tako predstavila prve sklepne predloge.

Tako je generalna pravobranilka Maja Brkan v sklepnih predlogih v zadevi *Accorinvest* ([T-653/24](#)), predstavljenih 29. oktobra 2025, preučila predlog za sprejetje predhodne odločbe glede razlage člena 1(2) Direktive Sveta 2008/118/ES, v zvezi s katerim bo moralo Splošno sodišče ugotoviti, ali je mogoče tarifni prispevek za prenos opredeliti kot „drug posredni davek“ v smislu člena 1(2) Direktive 2008/118 in ali spada na področje uporabe te določbe.

Generalni pravobranilec J. Martín y Pérez de Nanclares je v sklepnih predlogih v zadevi *European Air Charter* ([T-656/24](#)), predstavljenih 26. novembra 2025, preučil predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo deželno sodišče v Düsseldorfu (Nemčija) in s katerim je bilo Splošno sodišče pozvano, naj pojasni pojem „neposredna‘ vzročna zveza“ med nastankom izrednih razmer v smislu člena 5(3) Uredbe (ES) št. 261/2004, ki so vplivale na let, in zamudo poznejšega leta.

Prenos dela pristojnosti za predhodno odločanje na Splošno sodišče je pomemben korak za to sodišče, katerega prvotna naloga je bila odločati o sporih, ki zahtevajo temeljito preučitev kompleksnega dejanskega stanja, in ki mu je zdaj zaupana naloga dialoga z nacionalnimi sodišči. Leto, ki se končuje, je dokaz, da se je Splošno sodišče sposobno spopasti z izzivi tako v zvezi s kakovostjo prvih izdanih odločb kot v zvezi s povprečnim trajanjem postopka.

1527
rešenih zadev

1399
direktnih tožb, od teh:

intelektualna in industrijska lastnina	303
državne pomoči in konkurenca	126
javni uslužbenci Evropske unije	67

16 predlogov za sprejetje predhodne odločbe

Povprečno trajanje postopkov: 18,9 meseca

Delež odločb, zoper katere je bila vložena pritožba pri
Sodišču: 26 %

1167

anerešenih zadev
(na dan 31. decembra 2025)

Glavna obravnavana področja:

intelektualna in industrijska lastnina	276
javni uslužbenci Evropske unije	164
omejevalni ukrepi	125
pravo institucij	88
državne pomoči in konkurenca	66
okolje	63
ekonomska in monetarna politika	46
dostop do dokumentov	40
obdavčenje	40
javna naročila	37

Skupno število rešenih zadev zajema 404 zadeve, ki so v bistvu enake in združene in ki se nanašajo na shemo dodatnega pokojninskega zavarovanja evropskih poslancev.

[Oglejte si podrobne statistične podatke
Splošnega sodišča.](#)

↘ Člani Splošnega sodišča

Splošno sodišče je sestavljeno iz dveh sodnikov iz vsake države članice.

Sodniki so izbrani med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna in ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje na visoke sodniške položaje. Vlade držav članic jih v medsebojnem soglasju imenujejo po posvetovanju z odborom, pristojnim za izdajo mnenja o ustreznosti kandidatov. Njihov mandat traja šest let z možnostjo ponovnega imenovanja. Sodniki izmed sebe za tri leta izvolijo predsednika in podpredsednika. Sodnega tajnika imenujejo za mandat šestih let.

Sodniki svoje naloge opravljajo popolnoma nepristransko in neodvisno.

Junija 2025 sta funkcijo na Splošnem sodišču nastopila dva nova člana: sodnik Jörgen Hettne (Švedska) in sodnica Danutė Jočienė (Litva), ki sta nadomestila Fredrika Schalina, ki je bil leta 2024 imenovan za sodnika Sodišča, oziroma Rimvydasa Norkusa, ki je bil leta 2024 imenovan za generalnega pravobranilca Sodišča.

Z delno zamenjavo članov Splošnega sodišča septembra 2025 so svoj mandat začeli opravljati trije novi člani, in sicer sodnik Francesco Bestagno (Italija) in sodnica Raffaella Pezzuto (Italija), ki sta nadomestila Roberta Mastroiannija oziroma Ornello Porchia, ter sodnica Tanja Pavelin (Hrvaška), ki je nadomestila Vesno Tomljenović.

M. van der Woude,
predsednik

S. Papisavvas,
podpredsednik

E. Buttigieg,
predsednik prvega
senata

N. Póltorak,
predsednica drugega
senata

**K. Kowalik-
Bańczyk,**
predsednica tretjega
senata

G. De Baere,
predsednik četrtega
senata

**M. Sampol
Pucurull,**
predsednik petega
senata

**P. Škvařilová-
Pelzl,**
predsednica šestega
senata

K. Kecsmár,
predsednik sedmega
senata

I. Gãlea,
predsednik osmega
senata

S. Kingston,
predsednica
devetega senata

S. L. Kaléda,
predsednik desetega
senata

M. Jaeger,
sodnik

H. Kanninen,
sodnik

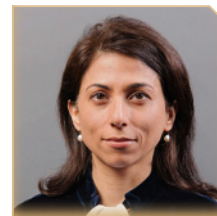
J. Schwarcz,
sodnik

M. Kancheva,
sodnica

L. Madise,
sodnik

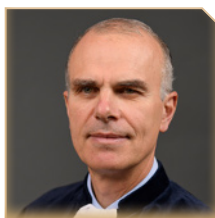
A. Marcoulli,
sodnica

I. Reine,
sodnica

**R. da Silva
Passos,**
sodnik

P. Nihoul,
sodnik

J. Svenningsen,
sodnik

U. Öberg,
sodnik

M. J. Costeira,
sodnica

C. Mac Eochaidh,
sodnik

T. Pynnä,
sodnica

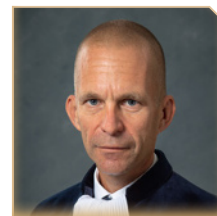
L. Truchot,
sodnik

J. Laitenberger,
sodnik

**J. Martín y Pérez
de Nanclares,**
sodnik

G. Hesse,
sodnik

M. Stancu,
sodnica

I. Nõmm,
sodnik

G. Steinfatt,
sodnica

T. Perišin,
sodnica

D. Petrlík,
sodnik

M. Brkan,
sodnica

P. Zilgalvis,
sodnik

I. Dimitrakopoulos,
sodnik

D. Kukovec,
sodnik

T. Tóth,
sodnik

B. Ricziová,
sodnica

**E. Tichy-
Fisslberger,**
sodnica

W. Valasidis,
sodnik

S. Verschuur,
sodnik

**L. Spangsberg
Grønfeld,**
sodnica

H. Cassagnabère,
sodnik

R. Meyer,
sodnik

J. Hettne,
sodnik

D. Jočienė,
sodnica

F. Bestagno,
sodnik

R. Pezzuto,
sodnica

T. Pavelin,
sodnica

V. Di Bucci,
sodni tajnik

Protokolarni vrstni red od 16. septembra 2025

C. Sodna praksa v letu 2025

[●] Fokus Državljanstvo Unije in „zlati potni listi“

 Sodba Komisija/Malta (Državljanstvo za vlagatelje) ([C-181/23](#))

Malta je leta 2014 uvedla mehanizme, ki državljanom tretjih držav omogočajo pridobitev malteškega državljanstva v zameno za finančne prispevke in naložbe. Leta 2020 je bil ta mehanizem nadomeščen z novim programom „državljanstva z naturalizacijo zaradi izjemnih zaslug z neposrednimi naložbami“. Ta ureditev je tujemu vlagatelju in nekaterim njegovim družinskim članom omogočala, da so v zameno za plačilo visokih zneskov državi, nakup ali najem nepremičnine na Malti in donacijo odobreni organizaciji ter z izpolnjevanjem zahteve po zakonitem prebivanju, katerega trajanje je bilo mogoče skrajšati z dodatnim plačilom, pridobili malteško državljanstvo.

Evropska komisija je menila, da ta program povzroča težave z vidika prava Unije, saj oseba, ki pridobi državljanstvo države članice, samodejno pridobi državljanstvo Unije. Po mnenju Komisije je namreč novi malteški program, uveden leta 2020, temeljil na logiki, ki je bila predvsem transakcijska. Njegov osrednji element so bili finančni pogoji, medtem ko zahteva po prebivališču ni predpostavljala dejanske in trajne prisotnosti na ozemlju. Možnost znatnega skrajšanja trajanja prebivanja v zameno za višje plačilo je razkrivala, da povezava med prosilcem in državo članico ni odločilno merilo za podelitev državljanstva. Komisija je tako menila, da ta ureditev vodi do neke oblike prodaje državljanstva Unije, ki ni združljiva z naravo tega statusa.

Komisija je zadevo predložila Sodišču, ki je opozorilo, da je državljanstvo Unije temeljni status državljanov držav članic. Podeljuje pravice in nalaga dolžnosti ter temelji na posebnem solidarnem in lojalnem razmerju med državo in njenimi državljani. Na tem razmerju temelji tudi vzajemno zaupanje med državami članicami, ki je bilo podlaga za uvedbo evropskega državljanstva ob sprejetju Maastrichtske pogodbe, saj vsaka država članica sprejema učinke odločitev drugih držav članic na področju državljanstva.

Sodišče je poudarilo, da je v okviru tega programa podelitev malteškega državljanstva odvisna predvsem od izpolnjevanja vnaprej določenih finančnih pogojev in da zahtevano prebivališče, ker ne predpostavlja dokaza, da je oseba določeno obdobje dejansko prebivala na Malti, ne privede do dejanske vključitve v malteško družbo. Ugotovilo je, da teh ugotovitev ni mogoče ovreči s preverjanji varnosti in ugleda, na katera se sklicuje Malta, ker so ta v bistvu omejena na preprečevanje nekaterih tveganj za javni interes.

Sodišče je razsodilo, da se pri programu naturalizacije, ki temelji na takem transakcijskem postopku, ne upošteva sama narava državljanstva Unije. Država članica s podelitvijo svojega državljanstva in torej evropskega državljanstva predvsem v zameno za vnaprej določena plačila ali naložbe, ne da bi zahtevala pristno solidarno in lojalno povezavo med to državo in prosilcem za naturalizacijo, posega v vzajemno zaupanje, na katerem temelji Unija.

Malta torej s tem, da je vzpostavila in izvajala ta program državljanstva za vlagatelje, ni izpolnila svojih obveznosti kot država članica in je kršila načelo lojalnega sodelovanja.

Kaj je državljanstvo Evropske unije?

Državljanstvo Evropske unije je eden od ključnih elementov evropskega projekta. Potem ko je bilo uvedeno z Maastrichtsko pogodbo in je zdaj potrjeno v členu 20 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), vsem osebam z državljanstvom ene od držav članic podeljuje skupni status, ki dopolnjuje nacionalno državljanstvo, ne da bi ga nadomestilo. Ta status zagotavlja pomembne pravice, kot so pravica do prostega gibanja in prebivanja v državah članicah, pravica voliti in kandidirati na občinskih in evropskih volitvah v državi prebivališča ter pravica do diplomatske in konzularne zaščite drugih držav članic v tretjih državah.

Državljanstvo Unije temelji na solidarnosti in vzajemnem zaupanju med državami članicami in njihovimi državljani. Njegova dodelitev samodejno izhaja iz statusa državljan države članice, ki temelji na obstoju posebnega solidarnega in lojalnega razmerja med njima. To posebno razmerje upravičuje podelitev pravic, ki so povezane z državljanstvom Unije in se uresničujejo po vsej Uniji.

Državljanstvo Unije v sodni praksi Sodišča

Od uvedbe državljanstva Unije z Maastrichtsko pogodbo (1993) je bil v sodni praksi Sodišča postopoma poudarjen njegov natančen obseg. Sodišče je že v sodbi *Martínez Sala* ([C-85/96](#)) priznalo, da status državljan Unije v nekaterih položajih omogoča neposredno sklicevanje na načelo prepovedi diskriminacije na podlagi državljanstva. Ta razvoj je bil potrjen v sodbi *Grzelczyk* ([C-184/99](#)), v kateri je Sodišče potrdilo, da je državljanstvo Unije „temeljni status“ državljanov držav članic, kar označuje simbolični in pravni preobrat v evropskem povezovanju.

Sodišče je nato pojasnilo obseg in meje tega statusa. V sodbi *Rottmann* ([C-135/08](#)) je razsodilo, da morajo nacionalne odločbe o izgubi državljanstva, če povzročijo izgubo državljanstva Unije, spoštovati načelo sorazmernosti. Kmalu zatem je v sodbi *Zambrano* ([C-34/09](#)) potrdilo, da mora biti mlajšemu otroku, ki ima državljanstvo države članice in je torej državljan Unije, omogočeno dejansko uresničevanje bistva pravic, povezanih s tem statusom. Zato se njegovim staršem, državljanom tretje države, ne sme zavrniti izdaja dovoljenja za prebivanje. Če takega dovoljenja ne bi bilo, bi bil ta otrok prisiljen zapustiti ozemlje Unije, da bi spremljal svoje starše, in bil tako prikrajšan za dejansko uresničevanje bistva pravic, podeljenih z državljanstvom Unije.

V istem smislu je Sodišče v sodbi *Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo“* ([C-490/20](#)) razsodilo, da mora država članica za uporabo prava Unije priznati v drugi državi članici zakonito ugotovljeno starševsko vez z osebama istega spola, da bi otroku zagotovila dejansko uživanje pravic, povezanih z državljanstvom Unije, zlasti svobode gibanja. Sodišče je tako potrdilo pojmovanje evropskega državljanstva, ki se konkretno uresničuje prek pravice do običajnega družinskega življenja.

Nazadnje, Sodišče je v novejši sodbi *Udlændinge- og Integrationsministeriet* ([C-689/21](#)) potrdilo, da države članice sicer ostanejo pristojne na področju državljanstva, vendar morajo to pristojnost izvajati na način, ki ne posega nesorazmerno v samo bistvo pravic, podeljenih z državljanstvom Unije, s čimer je ponovno poudarilo osrednji in zaščitni značaj tega statusa v pravnem redu Unije.

Državljan Unije ima pravico:

- prosto se gibati, živeti, delati ali študirati v drugi državi članici;
- voliti in kandidirati na občinskih in evropskih volitvah v državi prebivališča;
- nasloviti peticijo na Evropski parlament ali državljansko pobudo na Evropsko komisijo;
- vložiti pritožbo pri Evropskem varuhu človekovih pravic zaradi nepravilnosti, ki jih stori institucija Unije;
- uživati konzularno zaščito druge države članice, če njegova država nima predstavništva v tretji državi;
- zahtevati dostop do dokumentov institucij Unije;
- obrniti se na institucije Unije v enem od 24 uradnih jezikov po svoji izbiri.

[●] Fokus Direktiva o minimalnih plačah pred Sodiščem

 Sodba *Danska/Parlament in Svet (Ustrezne minimalne plače)* ([C-19/23](#))

Cilj [Direktive \(EU\) 2022/2041](#) o minimalnih plačah, ki sta jo oktobra 2022 sprejela Evropski parlament in Svet, je izboljšati življenjske razmere in delovne pogoje delavcev v Uniji. Vzpostavlja skupni okvir za spodbujanje ustreznosti zakonsko določenih minimalnih plač, kadar te obstajajo, in krepitev vloge kolektivnih pogajanj pri določanju plač. V tej direktivi, sprejeti na podlagi člena 153(1)(b) PDEU, ki se nanaša na delovne pogoje, je pojasnjeno, da spoštuje pristojnost držav članic za določanje plač in avtonomijo socialnih partnerjev.

Danska je ob podpori Švedske izpodbijala pristojnost Unije za posredovanje na tem področju. Danska je menila, da je ta direktiva kljub temu, da je očitno postopkovne narave, v resnici privedla do tega, da je Unija neposredno posegla v določanje plač. To področje pa naj bi bilo s členom 153(5) PDEU izrecno izključeno iz pristojnosti Unije. Danska je trdila tudi, da nekatere obveznosti, naložene državam članicam, posegajo v pravico združevanja ter danski model odnosov med delodajalci in delojemalci, ki temelji na široki avtonomiji socialnih partnerjev.

Sodišče je opozorilo, da lahko Unija deluje le v mejah pristojnosti, ki so ji dodeljene s Pogodbama. Pojasnilo je, da je namen izključitve v zvezi s „plačami“ preprečiti vsakršno neposredno usklajevanje ravni plač na ravni Unije. Vendar te izključitve ni mogoče razlagati tako široko, da bi se odvzelo bistvo pristojnostim Unije na področju socialne politike, zlasti za izboljšanje delovnih pogojev.

Sodišče je razsodilo, da Direktiva o ustreznih minimalnih plačah ne določa niti evropske minimalne plače niti usklajene ravni plač v Uniji. V bistvu določa le minimalne postopkovne zahteve, državam članicam pa pušča široko polje proste presoje pri določanju in posodabljanju njihovih minimalnih plač.

Kar zadeva spodbujanje kolektivnih pogajanj, je Sodišče poudarilo, da ta direktiva ne nalaga nobene obveznosti rezultata. Države članice, v katerih je vsaj 80 % delavcev zajetih v kolektivnih pogodbah, morajo zgolj oblikovati ugoden okvir za taka pogajanja in zato sprejeti akcijski načrt za spodbujanje teh pogajanj. Gre za obveznosti prizadevanja, ki spoštujejo raznolikost nacionalnih tradicij in avtonomijo socialnih partnerjev, saj navedena direktiva zlasti ne določa nobene obveznosti za te države članice, da dosežejo vsaj tako stopnjo pokritosti.

Vendar je Sodišče razsodilo, da nekatere določbe Direktive o ustreznih minimalnih plačah presegajo ta postopkovni okvir. Menilo je, da zahtevati od držav članic, da upoštevajo natančna merila za določanje in posodabljanje zakonsko določenih minimalnih plač, kot so življenjski stroški, splošna raven plač ali produktivnost, pomeni usklajevanje dela sestavnih delov zakonsko določenih minimalnih plač. Podobno je ugotovilo v zvezi z določbo te direktive, ki prepoveduje vsakršno znižanje zakonsko določenih minimalnih plač, kadar se zanje uporabljajo sistemi samodejne indeksacije. Te določbe torej pomenijo neposredno poseganje v določanje plač. Zato je Sodišče za nične razglasilo določbe te direktive, ki vsebujejo ta neposredna poseganja Unije v določanje plač in s tem presegajo pristojnosti, ki so ji podeljene s Pogodbama. V preostalem je tožbo Danske zavrnilo.

Sodišče je tako natančneje opredelilo ravnovesje med pristojnostjo Unije na področju socialne politike in izključitvijo v zvezi s plačami, s čimer je potrdilo, da lahko Unija ureja postopke in spodbuja kolektivna pogajanja, ne da bi neposredno posegala v določanje plač.

Kaj določa člen 153 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU)

Člen 153 PDEU določa področja, na katerih lahko Evropska unija podpira in dopolnjuje ukrepe držav članic na področju socialne politike. Uniji med drugim omogoča, da sprejme direktive, ki določajo minimalne zahteve na področjih, kot so delovni pogoji, zaščita delavcev, enakost moških in žensk ter obveščanje delavcev in posvetovanje z njimi.

Vendar ta člen določa jasne omejitve za ukrepe Unije. V odstavku 5 tega člena so s področja pristojnosti Unije izrecno izključena nekatera področja, zlasti plače, pravica združevanja, pravica do stavke ali pravica do izprtja. Namen te izključitve je ohraniti avtonomijo držav članic in socialnih partnerjev na področjih, ki se štejejo za bistvena za njihove socialne in ustavne tradicije. V sodni praksi Sodišča je pojasnjeno, da čeprav Unija lahko sprejme pravila, ki posredno vplivajo na plače, ne more neposredno posegati v določanje njihove ravni.

Direktiva (EU) 2022/2041 o ustreznih minimalnih plačah

Cilj Direktive (EU) 2022/2041 je izboljšati življenjske razmere in delovne pogoje v Evropski uniji s krepitvijo zaščite, ki jo zagotavljajo ustrezne minimalne plače. Ne predvideva evropske minimalne plače in ne določa enotne ravni plač. Njen cilj je vzpostaviti skupni okvir, ki zagotavlja, da minimalne plače, kadar te obstajajo, omogočajo dostojen življenjski standard, hkrati pa spoštuje nacionalne tradicije in avtonomijo socialnih partnerjev.

Ta direktiva predvsem te cilje uresničuje s postopkovnimi določbami. Tako od držav članic, katerih zakonodaja uvaja **zakonsko določeno minimalno plačo**, zahteva, da določijo **jasne in pregledne postopke** za njeno določanje in posodabljanje.

Spodbuja tudi kolektivna pogajanja kot osrednji element za zagotavljanje ustreznih plač, zlasti tako, da države članice, v katerih je pokritost delavcev s kolektivnimi pogodbami nizka, poziva, naj sprejmejo ukrepe za spodbujanje socialnega dialoga. Tako je namen navedene direktive okrepiti socialno konvergenco v Uniji, ne da bi pri tem posegala v pristojnost držav članic na področju določanja plač.

Minimalna plača v sodni praksi Sodišča

Sodišče je že pred začetkom veljavnosti Direktive o ustreznih minimalnih plačah imelo priložnost razviti obsežno sodno prakso o minimalnih plačah. V več sodbah je bil opredeljen obseg nacionalnih pristojnosti in zahtev prava Unije.

Osrednjo vlogo so imele zadeve v zvezi z napotitvijo delavcev. Sodišče je v sodbi *Laval* ([C-341/05](#)) pojasnilo obseg „minimalne urne postavke“, ki se lahko naloži tujim podjetjem, ki napotujejo delavce, pri čemer je poudarilo potrebo po jasni pravni podlagi in zadostni preglednosti za gospodarske subjekte.

Druga pomembna smer v sodni praksi se nanaša na razmerje med minimalno plačo in predpisi o javnih naročilih. Sodišče je tako v sodbi *Bundesdruckerei* ([C-549/13](#)) preučilo združljivost obveznosti spoštovanja minimalne plače, določene z zakonodajo države gostiteljice, v javnem naročilu, ki se delno izvaja v tujini, pri čemer je vztrajalo pri zahtevi po sorazmernosti takih ukrepov glede na svobodo opravljanja storitev. Kljub temu je Sodišče v sodbi *RegioPost* ([C-115/14](#)) priznalo, da lahko naročniki izvedbo javnega naročila pogojujejo s spoštovanjem minimalne plače, določene z zakonom ali uredbo, če ta zahteva sledi legitimnemu socialnemu cilju in se uporablja nediskriminatorno.

Nazadnje, Sodišče je pojasnilo tudi sam pojem „minimalna urna postavka“ v okviru Direktive o napotitvi delavcev, zlasti v sodbi *Sähköalojen ammattiliitto* ([C-396/13](#)), pri čemer je navedlo sestavne dele plačila, ki spadajo pod ta pojem.

Ta celotna sodna praksa je temelj, na katerem se zdaj obravnavajo spori v zvezi z Direktivo o ustreznih minimalnih plačah v Uniji. Omejuje polje proste presoje držav članic, hkrati pa zagotavlja učinkovitost temeljnih svoboščin, zagotovljenih s Pogodbo DEU.

[●] Fokus Dostop do besedilnih sporočil, izmenjanih med predsednico Komisije in izvršnim direktorjem družbe Pfizer

 Sodba Stevi in *The New York Times*/Komisija ([T-36/23](#))

Preglednost javnega življenja je eno od temeljnih načel Evropske unije. Vsak državljan ali pravna oseba EU ima tako lahko dostop do dokumentov Parlamenta, Komisije ali Sveta. Ta dostop ureja [Uredba Evropskega parlamenta in Sveta \(ES\) št. 1049/2001](#) z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije.

To besedilo je pravna podlaga za pravico dostopa javnosti do dokumentov teh institucij Evropske unije, njegov cilj pa je predvsem povečati preglednost kot bistveni pogoj za evropsko demokracijo in legitimnost delovanja Unije. To načelo preglednosti se v celoti uporablja za dejavnosti teh institucij, tudi kadar se te izvajajo v obliki sodobnih komunikacij, kot so besedilna sporočila.

M. Stevi, novinarka dnevnika *The New York Times*, je maja 2022 zaprosila za vpogled v besedilna sporočila, ki sta si jih predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen in direktor farmacevtskega podjetja Pfizer izmenjala v okviru pogajanj o pogodbah o cepivih proti covidu-19.

Evropska komisija je to prošnjo zavrnila in trdila, da zahtevanih sporočil nima. Po njenem mnenju izmenjana sporočila SMS niso dokumenti, ki jih hrani institucija, in jih torej ni mogoče posredovati.

M. Stevi je vložila tožbo pri Splošnem sodišču. To je najprej opozorilo na eno od bistvenih načel: namen pravice dostopa do dokumentov je zagotoviti čim večjo preglednost delovanja evropskih institucij. Če institucija trdi, da nima dokumenta, se načeloma domneva, da je ta izjava resnična. Vendar je to domnevo mogoče izpodbijati, če prosilec predloži resne dokaze, da so dokumenti obstajali.

V tej zadevi je Splošno sodišče menilo, da je tako. Navedlo je, da so bili v več javnih virih, med drugim časopisnih člankih, izjavah predsednice Komisije in poročilu Evropskega računskega sodišča, omenjeni neposredni stiki, tudi prek sporočil SMS, med odgovornima osebama v času pogajanj. Ti elementi so zadostovali za dokaz, da so sporočila vsaj v nekem trenutku obstajala.

Glede na te indice bi morala Komisija jasno in podrobno pojasniti, zakaj sporočil ni mogoče najti. Po mnenju Splošnega sodišča pa Komisija tega pojasnila ni podala. Trdila je le, da je bilo iskanje opravljeno, ne da bi pojasnila, kje, kako in na katerih nosilcih, ali navedla, ali so bila sporočila izbrisana, arhivirana ali prenesena ob zamenjavi uporabljenih telefonov.

Splošno sodišče je poudarilo, da se zaradi neobstoja hrambe dokumentov pravici do preglednosti ne more odvzeti bistvo. Institucije morajo svoje dokumente upravljati resno in predvidljivo, da bi javnosti omogočile, da razume njihovo delovanje in ga nadzira. Izmenjav, povezanih s pomembnimi odločitvami, kot je nakup cepiv za celotno Unijo, ni mogoče izključiti zgolj zato, ker so potekale v obliki kratkih sporočil.

Ker je Splošno sodišče ugotovilo, da Komisija ni predložila zadostnih pojasnil o tem, kaj se je z zahtevanimi sporočili zgodilo, je razsodilo, da je bila zavrnitev dostopa nezakonita. Zato je izpodbijani sklep razglasilo za ničn.

Jasen postopek

Uredba (ES) št. 1049/2011 določa jasen postopek, ki zahteva obrazloženo odločitev institucije in možnost notranjega pregleda, ki mu sledi sodni nadzor. Ta uredba državljanom omogoča, da razumejo, spremljajo in po potrebi izpodbijajo delovanje institucij.

Čeprav navedena uredba določa izjeme, namenjene zaščiti občutljivih javnih ali zasebnih interesov, strogo omejuje njihovo uporabo s tem, da zahteva ozko razlago teh izjem, konkretno utemeljitev zavrnitev in sistematično preučitev možnosti odobritve delnega dostopa.

V sodni praksi Unije je bila ta logika okrepljena s trditvijo, da mora imeti preglednost prednost, zlasti v zakonodajnih postopkih, da se zagotovi demokratičen nadzor.

Sodišče je že v sodbi *Švedska in Turco/Svet* ([C-39/05 P](#)), izdani v pritožbenem postopku, položilo temelje za ta pristop s tem, da je zahtevalo konkretno in posamično preučitev prošenj za dostop do pravnih mnenj Sveta in zavrnilo vsakršno logiko samodejne tajnosti za zakonodajne dokumente, s čimer je torej potrdilo načelo, da je preglednost pravilo, tajnost pa izjema. Ta usmeritev je bila okrepljena s sodbo *De Capitani/Parlament* ([T-540/15](#)), v kateri je Splošno sodišče zavrnilo sistematično zaupnost dokumentov trialoga (to je tristranskih sestankov in izmenjav med tremi institucijami, ki sodelujejo v zakonodajnem postopku), pri čemer je pojasnilo, da izjeme v zvezi z varstvom postopka odločanja ni mogoče uporabiti za prikrivanje običajnega delovanja zakonodajalca Unije. Nedavno je Splošno sodišče v sodbi *Kaili/Parlament* ([T-1031/23](#)), zoper katero je bila vložena [pritožba](#) pri Sodišču, ([C-632/25 P](#)) razglasilo ničnost sklepa Parlamenta, s katerim je bil njegovi nekdanji podpredsednici zavrnjen dostop do nekaterih dokumentov. Tako je potrdilo zahtevo po strogem in posamičnem nadzoru zavrnitev dostopa ter konkreten obseg pravice do preglednosti, tudi v občutljivih institucionalnih kontekstih.

[●] Fokus Informacijska družba: Akt o digitalnih storitvah (DSA) in zelo velike spletne platforme

Evropska unija ima ključno vlogo pri razvoju informacijske družbe, da bi ustvarila ugodno okolje za inovacije in konkurenčnost, hkrati pa zaščitila pravice potrošnikov in zagotovila pravno varnost. Ta načela so vključena v Akt o digitalnih trgih (DMA), to je [Uredbo \(EU\) 2022/1925](#), in Akt o digitalnih storitvah (DSA), to je [Uredbo \(EU\) 2022/2065](#). Ta predstavljata pomemben zakonodajni sveženj za oblikovanje evropskega digitalnega prostora okoli dveh ciljev. Prvič, zagotoviti učinkovito varstvo temeljnih pravic uporabnikov in potrošnikov v digitalnem okolju; drugič, vzpostaviti enake konkurenčne pogoje za gospodarske subjekte, zlasti glede na vse večjo moč nekaterih velikih digitalnih platform. Obe uredbi skupaj predstavljata odločilen korak pri oblikovanju evropskega okvira za regulacijo digitalnega sektorja.

Splošno sodišče je leta 2025 izdalo prve sodbe v okviru tožb, vloženih zoper sklepe Komisije, sprejete na podlagi Akta o digitalnih storitvah.

Prve sodbe v zvezi z Aktom o digitalnih storitvah

 Sodba *Zalando/Komisija* ([T-348/23](#))

Evropska komisija je aprila 2023 spletno trgovino Zalando določila kot „zelo veliko spletno platformo“ na podlagi Akta o digitalnih storitvah. Njene storitve namreč vsak mesec uporabi več kot 83 milijonov oseb, tako da platforma močno presega prag 45 milijonov, določen v tej uredbi. Vendar je družba Zalando to določitev izpodbijala in trdila, da je Komisija storila napake pri izračunu.

Splošno sodišče je njeno tožbo **zavrnilo**. Potrdilo je, da je družba Zalando res spletna platforma, ker zagotavlja gostovanje tretjim prodajalcem prek svojega „Partner Programm“, čeprav njena dejavnost neposredne prodaje („Zalando Retail“) ne spada v to kategorijo. Komisija je lahko ugotovila, da so bili vsi uporabniki izpostavljeni informacijam tretjih prodajalcev. Splošno sodišče je zavrnilo tudi trditve v zvezi s kršitvijo načel pravne varnosti, enakega obravnavanja in sorazmernosti, pri čemer je opozorilo, da morajo za take platforme veljati okrepljene obveznosti, da se omeji tveganje distribucije nevarnih ali nezakonitih proizvodov.

Sodbi *Meta Platforms Ireland/Komisija in Tiktok Technology/Komisija* ([T-55/24](#) in [T-58/24](#))

Splošno sodišče je **razglasilo ničnost** sklepov, s katerima je Evropska komisija za leto 2023 določila pristojbino za nadzor, ki jo morajo plačati Facebook, Instagram in TikTok kot „zelo velike spletne platforme“ na podlagi Akta o digitalnih storitvah (DSA). Presodilo je, da bi morala biti metoda, uporabljena za izračun pristojbine, ki temelji na povprečnem številu mesečnih uporabnikov, sprejeta v delegiranem aktu, in ne zgolj v izvedbenih sklepih, saj je bistven element izračuna. Ker pa nobena napaka ne vpliva na obveznost teh platform, da plačajo pristojbino, je Splošno sodišče **začasno ohranilo učinke sklepov, ki sta bila razglašena za nična**, dokler Komisija ne sprejme skladne metodologije in novih sklepov. Vendar to prehodno obdobje ne bo smelo presegati dvanajstih mesecev po tem, ko bosta sodbi postali pravnomočni.

Sodba *Amazon EU/Komisija* ([T-367/23](#))

Splošno sodišče je **zavrnilo** tožbo družbe Amazon za razglasitev ničnosti sklepa Evropske komisije o določitvi platforme Amazon Store kot „zelo velike spletne platforme“ na podlagi Akta o digitalnih storitvah (DSA), s katerim so bile za storitve, ki presegajo 45 milijonov uporabnikov v Uniji, naložene okrepljene obveznosti. Družba Amazon se je sklicevala na kršitev več temeljnih pravic, zagotovljenih z Listino EU o temeljnih pravicah, med drugim svobode gospodarske pobude, lastninske pravice, enakosti pred zakonom, svobode izražanja ter pravice do spoštovanja zasebnega življenja in zaupnih informacij. Vendar je Splošno sodišče menilo, da so obveznosti, ki jih nalaga Akt o digitalnih storitvah, čeprav lahko povzročijo stroške in vplivajo na organizacijo platforme, predpisane z zakonom, sorazmerne in utemeljene s ciljem v splošnem interesu, ki je preprečiti sistemska tveganja, povezana z zelo velikimi platformami, zlasti razširjanje nezakonitih vsebin, in zaščititi potrošnike. Ugotovilo je, da izpodbijani ukrepi, kot so možnost priporočila, ki ne temelji na oblikovanju profilov, javno odložišče oglasov ali dostop raziskovalcev do podatkov, ne posegajo v bistveno vsebino uveljavljenih pravic ter da zanje veljajo stroga jamstva glede zaupnosti in varnosti.

Akt o digitalnih storitvah (DSA)

Akt o digitalnih storitvah, ki se uporablja od 17. februarja 2024, dopolnjuje Akt o digitalnih trgih (DMA) na področju regulacije digitalnih vsebin in digitalnih storitev. Njegov cilj je vzpostaviti varnejše, preglednejše in predvidljivejše spletno okolje za evropske uporabnike. Navedena uredba posodablja ureditev odgovornosti ponudnikov posredniških storitev in uvaja okrepljene obveznosti za zelo velike spletne platforme in zelo velike iskalnike. Te obveznosti se nanašajo predvsem na vzpostavitev učinkovitih mehanizmov za obravnavo nezakonitih vsebin, ocenjevanje in zmanjševanje sistemskih tveganj – kot so dezinformacije, kršitve temeljnih pravic ali tveganja za zaščito mladoletnikov – ter večjo preglednost algoritemskih sistemov in priporočilnih mehanizmov.

DMA in DSA se torej ne nanašata na povsem iste kategorije akterjev. DMA se osredotoča na platforme s strukturnim pomenom na notranjem trgu, ki so neizogibna točka dostopa, prek katere lahko poslovni uporabniki dosežejo končne uporabnike. DSA pokriva širše področje podjetij, ki evropskim uporabnikom zagotavljajo posredniške storitve, hkrati pa zelo velikim platformam in iskalnikom nalaga posebno zahtevne obveznosti zaradi njihovega sistemskega vpliva na informacijski in gospodarski prostor.

Glede DSA je Komisija v sklepu, posodobljenem decembra 2025, opredelila skupino zelo velikih spletnih platform in zelo velikih iskalnikov, za katere veljajo okrepljene obveznosti iz navedene uredbe, med katerimi so zlasti družbe Amazon, Apple, Booking.com, Google, LinkedIn, Meta, Microsoft, Pinterest, Snap, TikTok, X (nekdanji Twitter), Wikimedia Foundation in Zalando ter več drugih subjektov, ki delujejo na evropskem trgu.

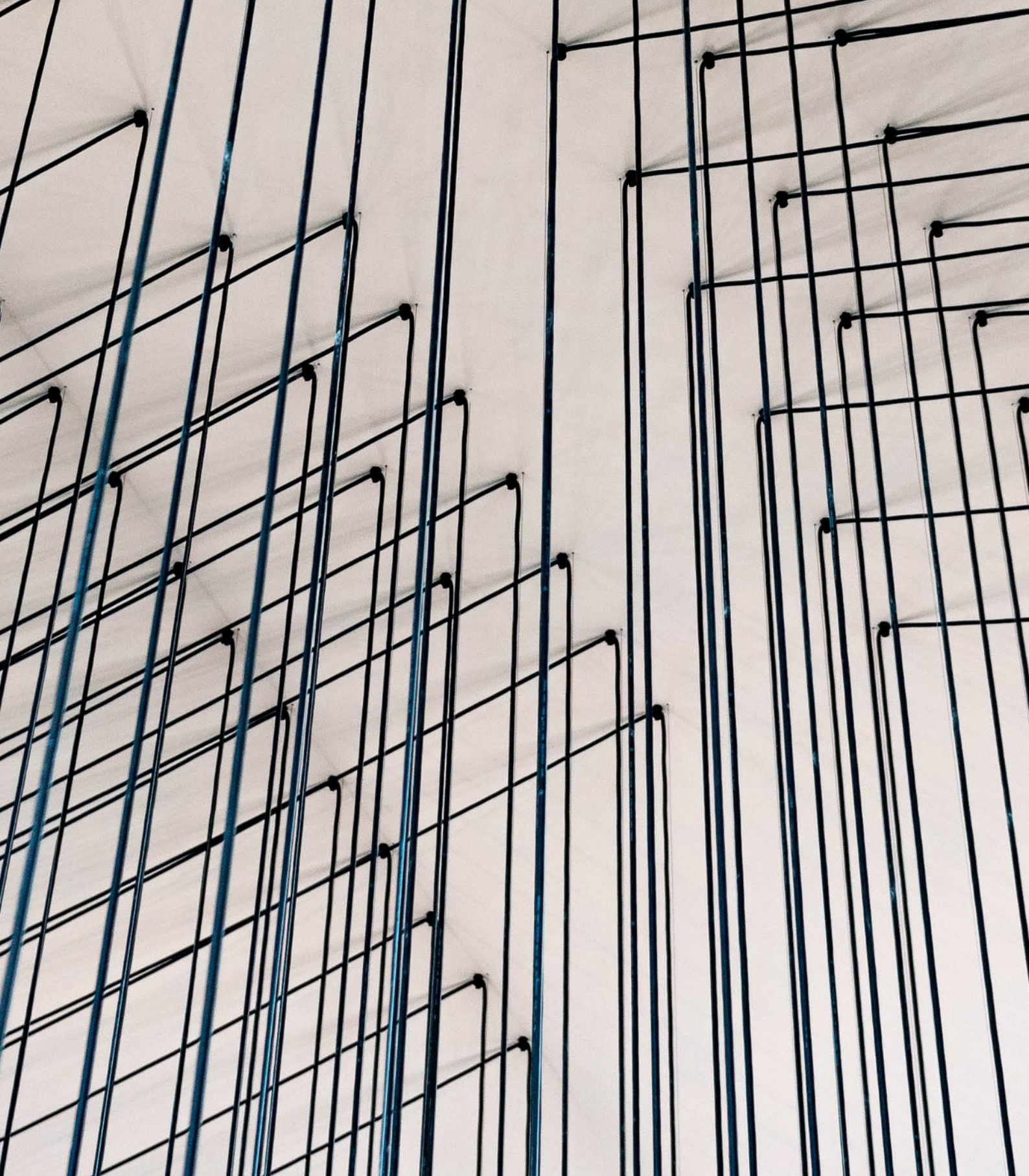
Izvajanje teh uredb je že privedlo do velikih sankcij. Prva globa, naložena na podlagi DSA, je bila 5. decembra 2025 naložena platformi X v višini 120 milijonov EUR zaradi neizpolnjevanja več obveznosti iz navedene uredbe.

Kako razumeti glavne izraze iz Akta o digitalnih storitvah

Digital Services Act je evropski predpis za urejanje digitalnih storitev, da bi se zagotovilo varnejše, preglednejše in pravičnejše spletno okolje. Tu je nekaj preprosto pojasnenih ključnih pojmov:

- **spletna platforma:** digitalna storitev, ki uporabnikom omogoča, da objavljajo, delijo in si ogledujejo vsebine (družbena omrežja, tržnice, platforme za izmenjavo videoposnetkov itd.);
- **zelo velika spletna platforma (very large online platform, VLOP):** platforma z več kot 45 milijoni aktivnih uporabnikov v Evropski uniji. Za te platforme zaradi njihovega velikega družbenega učinka veljajo okrepljene obveznosti;
- **nezakonita vsebina:** vsaka vsebina, ki krši pravo Unije ali nacionalno pravo, ki se uporablja (npr. sovražni govor, nezakoniti izdelki, kršitve avtorskih pravic);
- **moderiranje vsebine:** sklop ukrepov, ki jih platforme sprejmejo za odkrivanje in ocenjevanje problematičnih vsebin ter po potrebi za odstranitev ali omejitev dostopa do teh vsebin;
- **algoritemska preglednost:** obveznost nekaterih platform, da na razumljiv način pojasnijo, kako delujejo njihovi sistemi za priporočanje vsebin.

S temi pojmi si DSA prizadeva za boljšo zaščito uporabnikov, povečanje odgovornosti velikih platform in krepitev zaupanja v evropski digitalni prostor.

↘ Pregled najpomembnejših sodb leta

Prosto gibanje

Evropska unija svojim državljanom zagotavlja možnost prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic. Da bi bila ta svoboda učinkovita, morajo države priznati osebne in družinske položaje, ki so bili zakonito pridobljeni v drugi državi članici in ki jih je treba obravnavati ob upoštevanju temeljnih pravic, ki jih varuje Unija, zlasti pravice do zasebnega in družinskega življenja, ter načela prepovedi diskriminacije.

↘ Poljska državljana, ki sta sklenila zakonsko zvezo v Nemčiji, sta zaprosila za vpis svoje listine o sklenitvi zakonske zveze v poljski matični register, da bi bila njuna zveza priznana na Poljskem. Pristojni organi so jima ta vpis zavrnilo z obrazložitvijo, da poljsko pravo ne dovoljuje zakonske zveze med osebama istega spola. Sodišče, ki mu je nacionalno sodišče v zvezi s tem postavilo vprašanje, je menilo, da je zavrnitev priznanja zakonske zveze dveh državljanov Unije, ki je bila zakonito sklenjena v drugi državi članici, kjer sta uresničevala svojo pravico do prostega gibanja in prebivanja, v nasprotju s pravom Unije, ker krši to svoboščino ter pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja. Države članice morajo torej za uveljavljanje pravic, ki jih podeljuje pravo Unije, priznati zakonski stan, ki je bil zakonito pridobljen v drugi državi članici. Vendar je Sodišče poudarilo, da ta obveznost ne pomeni, da je treba zakonsko zvezo med osebama istega spola vključiti v nacionalno pravo. Poleg tega imajo države članice polje proste presoje pri izbiri načinov priznanja take zakonske zveze. Če pa se država članica odloči, da bo določila enoten način za priznavanje zakonskih zvez, sklenjenih v drugi državi članici, kot je vpis listine o sklenitvi zakonske zveze v matični register, mora ta način uporabljati nediskriminatorno tako za zakonske zveze med osebama istega spola kot za zakonske zveze med osebama različnega spola.

 Sodba z dne 25. novembra 2025 v zadevi Wojewoda Mazowiecki ([C-713/23](#))

Enako obravnavanje in prepoved diskriminacije

Evropska unija ima skupni pravni okvir za zagotavljanje enakega obravnavanja in boj proti diskriminaciji. Stebra tega okvira sta direktivi 2000/43/ES in 2000/78/ES: prva prepoveduje diskriminacijo na podlagi rase ali narodnosti, druga pa se nanaša na enakost pri zaposlovanju in delu. Ta akta prepovedujeta vsakršno neposredno ali posredno diskriminacijo, ob upoštevanju nekaterih možnosti utemeljitve, in tako državam članicam nalagata, da zagotovijo učinkovito in enotno zaščito v Uniji.

✎ Upravljavka postaje je od svojega delodajalca večkrat zahtevala, naj jo razporedi na delovno mesto s fiksnim delovnim časom. Njena zahteva je temeljila na potrebi po skrbi za sina, ki je bil hudo prizadet in popoln invalid. Delodajalec ji je začasno odobril nekatere prilagoditve. Vendar je zavrnil, da bi te prilagoditve postale trajne. Upravljavka je to zavrnitev izpodbijala in zadeva je bila predložena italijanskemu kasacijskemu sodišču. To sodišče se je obrnilo na Sodišče, ker je dvomilo o razlagi prava Unije na področju varstva pred posredno diskriminacijo zaposlenega, ki sam ni invalid, vendar skrbi za mladoletnega otroka s hudo obliko invalidnosti. Sodišče je v odgovoru navedlo, da prepoved posredne diskriminacije zaradi invalidnosti v skladu z Okvirno direktivo o enakem obravnavanju pri zaposlovanju in delu velja tudi za zaposlenega, ki je žrtev te diskriminacije zaradi pomoči, ki jo zagotavlja svojemu invalidnemu otroku.

 Sodba z dne 11. septembra 2025 v zadevi Bervidi ([C-38/24](#))

✎ Namen danskega zakona o javnih stanovanjih je zmanjšati delež javnih družinskih stanovanj na „območjih preobrazbe“. Za ta območja je med drugim značilno, da je delež „priseljencev iz nezahodnih držav in njihovih potomcev“ v zadnjih petih letih presegel 50 %. Na podlagi tega zakona je bil delež najemnih pogodb za javna družinska stanovanja na dveh stanovanjskih območjih občin Slagelse in København odpovedan oziroma naj bi bil kmalu odpovedan. Dansko sodišče, ki je odločalo o sporih v zvezi s temi odpovedmi, se je spraševalo, ali zadevna ureditev pomeni neposredno ali posredno diskriminacijo na podlagi narodnosti. Sodišče je v sodbi natančneje opredelilo primere, ki lahko pomenijo diskriminacijo na podlagi narodnosti. Poudarilo je, da narodnost temelji na več dejavnikih. Merilo, kot je državljanstvo ali država rojstva, če se obravnava ločeno, ne zadostuje za ugotovitev pripadnosti etnični skupini. Za preučitev morebitne neposredne diskriminacije bo moralo nacionalno sodišče preveriti, ali merilo, povezano z deležem priseljencev in njihovih potomcev, dejansko temelji na narodnosti večine prebivalcev „območij preobrazbe“ in ali so ti zato manj ugodno obravnavani, torej da so, na primer, izpostavljeni večjemu tveganju predčasne odpovedi najemne pogodbe. Če bo nacionalno sodišče ugotovilo morebitno posredno diskriminacijo, bo moralo preveriti, ali je ta kljub vsemu utemeljena. V zvezi s tem se bo moralo med drugim prepričati, da zadevni zakon sorazmerno uresničuje cilj v splošnem interesu in spoštuje zlasti temeljno pravico do spoštovanja stanovanja.

 Sodba z dne 18. decembra 2025 v zadevi Slagelse Almennyttige Boligselskab, Afdeling Schackenborgvaenge ([C-417/23](#))

Pravna država

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah in Pogodba o Evropski uniji se izrecno sklicujeta na pravno državo, ki je ena od skupnih vrednot držav članic v skladu s členom 2 PEU. Neodvisnost in nepristranskost sodišč sta bistvena elementa pravne države.

✚ Poljsko ustavno sodišče je v dveh sodbah razsodilo, da so nekatere določbe Pogodb, kot jih razlaga Sodišče, v nasprotju z nacionalno ustavo, in je izrecno navedlo, da sodna praksa Sodišča v zvezi s pravico do učinkovitega sodnega varstva presega pristojnosti, ki so mu bile podeljene (*ultra vires*). Komisija je menila, da se s tema sodbama krši več temeljnih načel prava Unije, vključno z načelom primarnosti prava Unije, zato je pri Sodišču proti Poljski vložila tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti. Sodišče je tej tožbi ugodilo in razsodilo, da Poljska ni izpolnila svojih obveznosti, ker je poljsko ustavno sodišče kršilo načelo učinkovitega sodnega varstva in ni upoštevalo načel primarnosti, avtonomije, učinkovitosti in enotne uporabe prava Unije ter zavezujočega učinka odločb Sodišča. Sodišče je tožbi Komisije ugodilo tudi v delu, v katerem se je nanašala na resne nepravilnosti pri imenovanju treh sodnikov poljskega ustavnega sodišča in predsednice tega sodišča, kar je povzročilo dvom o statusu tega ustavnega sodišča kot neodvisnega in nepristranskega ter z zakonom ustanovljenega sodišča v smislu prava Unije.

⚖️ Sodba z dne 18. decembra 2025 v zadevi Komisija/Poljska (Nadzor *ultra vires* sodne prakse Sodišča – Primarnost prava Unije) ([C-448/23](#))

✚ Splošno sodišče je potrdilo, da mora Poljska plačati skupni znesek približno 320,2 milijona EUR iz naslova dnevne denarne kazni, ki jo je Sodišče izreklo po tem, ko je ta država zavrnila zadržanje nekaterih sodnih reform iz leta 2019, ki so v nasprotju s pravom Unije. Sodišče je določilo denarno kazen v višini 1 milijona EUR na dan od novembra 2021, nato jo je aprila 2023 po sprejetju poljskega zakona, ki je bil delno skladen s sodbo Sodišča, znižalo na 500.000 EUR na dan. Ker Poljska dolgovanih zneskov ni plačala, je Komisija izterjala denarne kazni s pobotom z evropskimi sredstvi, ki bi morala biti načeloma dodeljena Poljski. Ta je tako izpodbijala šest sklepov o pobotu, ki so zajemali obdobje od 15. julija 2022 do 4. junija 2023, pri čemer je trdila, da bi se moral ob zakonodajnih spremembah znesek denarne kazni zmanjševati hitreje. Splošno sodišče je te trditve v celoti zavrnilo, pri čemer je menilo, da niti sodna praksa poljskega ustavnega sodišča niti zakon iz junija 2022 nista odpravila zneska denarne kazni, in opozorilo, da znižanje, ki ga je Sodišče določilo aprila 2023, učinkuje le za naprej. Dokler Poljska ni v celoti izpolnila svojih obveznosti in dokler se je uporabljala denarna kazen v višini 1 milijona EUR, je morala Komisija zagotoviti njeno izterjavo v celoti.

⚖️ Sodbi z dne 5. februarja 2025 v zadevah Poljska/Komisija ([T-830/22](#) in [T-156/23, T-1033/23](#))

Skupna zunanja in varnostna politika

Omejevalni ukrepi ali „sankcije“, ki so ključni instrument skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) Evropske unije, se uporabljajo v okviru celostnega in celovitega ukrepanja, ki med drugim vključuje politični dialog. Unija jih zlasti uporablja za zaščito vrednot, temeljnih interesov in varnosti Unije ter za preprečevanje sporov in krepitev mednarodne varnosti. Namen sankcij je namreč doseči spremembe v politiki ali ravnanju oseb ali subjektov, zoper katere so te sankcije uvedene, in tako spodbujati uresničevanje ciljev SZVP.

✎ Po ruski vojaški agresiji proti Ukrajini leta 2022 je Evropska unija sprejela več omejevalnih ukrepov. Svet Evropske unije je leta 2023 razširil merila, s čimer je omogočil, da se ti ukrepi nanašajo na osebe ali subjekte. Novo merilo tako omogoča zamrznitev sredstev in gospodarskih virov subjektov, ki delujejo v ruskem sektorju IT in so imetniki licence, ki jo izdaja center obveščevalne službe Ruske federacije (FSB) za izdajanje licenc, certificiranje in varstvo državnih tajnosti, ali licence za „orožje in vojaško opremo“, ki jo izdaja rusko ministrstvo za industrijo in trgovino. Positive Group PAO, ruska družba na področju kibernetike varnosti, ima tako licenco prek svoje hčerinske družbe in je bila uvrščena na seznam sankcioniranih subjektov. Predlagala je razglasitev ničnosti te uvrstitve, vendar je Splošno sodišče njeno tožbo zavrnilo. Menilo je, da je uporabljeno merilo jasno, pravno predvidljivo in sorazmerno z zastavljenimi cilji, to je z izvajanjem pritiska na Moskvo in zaviranjem njene sposobnosti izvajanja vojaških ukrepov, vključno na področju obveščanja. Svet je lahko, ne da bi storil napako, menil, da se morajo ukrepi nanašati na to družbo, ker je odvisna od licence FSB, čeprav je imetnica te licence njena hčerinska družba.

⚖️ Sodba z dne 10. septembra 2025 v zadevi Positive Group/Svet ([T-573/23](#))

✎ Splošno sodišče Evropske unije je potrdilo sankcije proti družbi MegaFon, enemu od glavnih operaterjev mobilne telefonije v Rusiji. Svet je to družbo leta 2023 uvrstil na seznam subjektov, na katere se nanašajo omejevalni ukrepi, ker je menil, da neposredno podpira rusko vojno prizadevanje za zagotavljanje storitev, ki jih lahko uporablja vojska, zlasti na področju telekomunikacij. Družba MegaFon je predlagala razglasitev ničnosti teh sklepov, pri čemer se je sklicevala na pomanjkljivo obrazložitev, kršitev njene pravice do obrambe in nesorazmerno kršitev njene svobode gospodarske pobude. Splošno sodišče je te trditve zavrnilo, ker je menilo, da je Svet dovolj natančno pojasnil razloge za te sankcije in mu podjetja ni bilo treba predhodno zaslišati, da bi se ohranil učinek presenečenja, ki je potreben za učinkovitost sankcij. Razsodilo je tudi, da so ukrepi, čeprav vplivajo na dejavnost in ugled družbe MegaFon, še vedno sorazmerni in nujni za cilj v splošnem interesu, ki je zavirati ruske vojaške zmogljivosti v okviru vojne v Ukrajini.

⚖️ Sodba z dne 15. januarja 2025 v zadevi MegaFon/Svet ([T-193/23](#))

Migracije in azil

Evropska unija je sprejela sklop pravil za izvajanje učinkovite, humanitarne in varne evropske migracijske politike. Skupni evropski azilni sistem določa minimalne standarde za obravnavo vseh prosilcev za azil in njihovih prošelj po vsej Uniji.

✎ Prošnja državljana tretje države za mednarodno zaščito se lahko zavrne v okviru pospešenega postopka na meji, če država članica njegovo izvorno državo označi za „varno“. Sodišče je pojasnilo, da se ta označitev lahko opravi z zakonodajnim aktom, če je ta lahko predmet učinkovitega sodnega nadzora. Prosilec in nacionalno sodišče morata imeti dostop do virov informacij, na katerih ta označitev temelji. Vendar država članica ne sme vključiti države na seznam varnih izvornih držav, če ta ne zagotavlja zadostne zaščite celotnemu prebivalstvu.

 Sodba z dne 1. avgusta 2025 v združenih zadevah Alace in Canpelli ([C-758/24](#) in [C-759/24](#))

✎ Prosilca za azil na Irskem sta bila prisiljena živeti v nedostojnih razmerah, potem ko se je država, da bi jima zavrnila nastanitev, sklicevala na prezasedenost svojih centrov. Sodišče je ugotovilo, da tovrstna zavrnitev, tudi v kontekstu množičnega in nepredvidljivega navala prosilcev za mednarodno zaščito, pomeni hudo kršitev prava Unije in da se zanjo lahko uveljavlja odgovornost države. Sodišče je opozorilo, da morajo države članice na podlagi Direktive o sprejemu prosilcem za mednarodno zaščito zagotoviti pogoje za sprejem, ki omogočajo ustrezen življenjski standard, bodisi z nastanitvijo, finančno pomočjo, boni ali kombinacijo teh oblik podpore za dostojno življenje.

 Sodba z dne 1. avgusta 2025 v zadevi The Minister for Children, Equality, Disability, Integration and Youth in drugi ([C-97/24](#))

✎ Moški iz Iraka je v Grčiji zaprosil za azil, pri čemer je trdil, da je njegovo življenje v resnični nevarnosti. Njegova prošnja je bila zavrnjena in pozneje je bila njegova pritožba razglašena za „očitno neutemeljeno“ samo zato, ker ni bil osebno navzoč pred pristojnim odborom. Grška zakonodaja je namreč v takem primeru določala samodejno domnevo nepravilnosti pritožbe. Sodišče je razsodilo, da to pravilo krši pravo Unije: zahteva po osebni navzočnosti, da se pritožba preuči, je nesorazmerna, ker je njen namen zgolj preveriti prisotnost zadevne osebe, ne pa jo dejansko zaslišati. Grčija bi morala ponuditi druge manj omejujoče rešitve, kot so zastopanje po odvetniku, pojavitev pred lokalnimi organi ali preprost dokaz o prisotnosti, da bi zagotovila dejanski dostop do učinkovitega pravnega sredstva.

 Sodba z dne 3. julija 2025 v zadevi Al Nasiria ([C-610/23](#))

Sodišče: Zagotavljanje pravic potrošnikov v Evropski uniji

[Oglejte si posnetek.](#)

Cilj evropske potrošniške politike je varovanje zdravja ter ekonomskih in pravnih interesov in zagotavljanje varnosti potrošnikov, ne glede na to, kje ti prebivajo, kam potujejo ali od kod opravljajo nakupe znotraj Unije.

↘ Nemška družba je prodajala prehransko dopolnilo na osnovi žafrana in meloninega soka, za katero je trdila, da izboljšuje razpoloženje ter zmanjšuje stres in utrujenost. Neko združenje je to oglaševalsko prakso izpodbijalo pred sodišči, ker je menilo, da gre za zdravstvene trditve, ki so v nasprotju s pravom Unije. Sodišče je razsodilo, da dokler Komisija ne zaključi znanstvenega preverjanja zdravstvenih trditev o rastlinskih snoveh in jih ne vpiše na uradne sezname, teh trditev ni mogoče uporabiti pri oglaševanju, razen če zanje velja prehodna ureditev, ki pa v tem primeru ne velja.

 Sodba z dne 30. aprila 2025 v zadevi Novel Nutriology ([C-386/23](#))

↘ Brezalkoholna pijača se ne sme tržiti pod imenom „brezalkoholni gin“. Nemško združenje za boj proti nelojalni konkurenci je proti družbi PB Vi Goods vložilo tožbo pri nemškem sodišču, da bi se ji prepovedala prodaja brezalkoholne pijače, imenovane „Virgin Gin alkoholfrei“ (brezalkoholni Virgin Gin). Sodišče je opozorilo, da je pravo Unije pravno ime „gin“ pridržalo za žgano pijačo, ki je proizvedena z aromatiziranjem etanola kmetijskega porekla z brinovimi jagodami in katere minimalen volumenski delež alkohola je 37,5 %. Ugotovilo je, da dodatek navedbe „brezalkoholni“ ne spreminja te opredelitve in ne omogoča izognitve prepovedi. Sodišče je tudi menilo, da ta omejitev ne posega v svobodo gospodarske pobude, zagotovljeno z Listino, ker ne preprečuje trženja proizvoda kot takega, ampak le uporabo rezerviranega imena. Ta prepoved je sorazmerna, saj je njen namen varovati potrošnike pred vsakršno verjetnostjo zmede in zaščititi proizvajalce gina, ki ravnajo v skladu s pravom Unije, pred nelojalno konkurenco.

 Sodba z dne 13. novembra 2025 v zadevi PB Vi Goods ([C-563/24](#))

↘ Francoski potrošnik je imel zlati račun pri družbi Veracash in opazil, da so bili izvedeni dnevni dvigi s kartico, za katero je trdil, da je ni nikoli prejel. O teh transakcijah je obvestil družbo Veracash skoraj dva meseca po prvem dvigu, vendar še vedno v zakonskem roku trinajstih mesecev. Sodišče je razsodilo, da lahko uporabnik kartice izgubi pravico do povračila, če ponudnika o neodobreni transakciji ne obvesti „nemudoma“. Če pa je kartica izgubljena, ukradena ali poneverjena, to pravico izgubi le, če je ravnal namerno ali iz hude malomarnosti, in samo za transakcije, za katere je odlašal z obvestitvijo.

 Sodba z dne 1. avgusta 2025 v zadevi Veracash ([C-665/23](#))

✎ Poljska potnika sta rezervirala bivanje „vse vključeno“ v hotelu s petimi zvezdicami v Albaniji, vendar so njune počitnice že naslednji dan po prihodu močno motila obsežna rušitvena dela, ki so jih odredili lokalni organi. Več dni sta se zbujala zaradi neprekinjenega hrupa z gradbišča, medtem ko so bili bazena, obmorska promenada in dostop do plaže uničeni. Poslabšale so se tudi gostinske storitve, in sicer zaradi čakalnih vrst, omejenih količin obrokov in ukinitve nekaterih storitev, nato pa so se ob koncu bivanja začela nova gradbena dela. Ker sta dopustnika menila, da sta utrpela premoženjsko in nepremoženjsko škodo, sta pri poljskem sodišču vložila tožbo za celotno povračilo cene, ki sta jo plačala, in nadomestilo škode. Zadeva je bila predložena Sodišču, ki je razsodilo, da ima potnik pravico do celotnega povračila ne le, če storitve niso bile opravljene ali so bile opravljene nepravilno, ampak tudi, če je bila kljub delno opravljenim storitvam njihova neustrezna izvedba tako resna, da je turistični paket postal brezpredmeten in potovanje objektivno ni bilo več v interesu potnikov. Pojasnilo je, da je za to presojo pristojno nacionalno sodišče in da je namen Direktive ponovno vzpostaviti pogodbeno ravnovesje, ne da bi omogočala kazenske sankcije. Vendar je Sodišče opozorilo, da organizator ne more biti razbremenjen odgovornosti, če dela, čeprav jih je določil javni organ, zanj niso nepredvidljiva ali neizogibna.

 Sodba z dne 23. oktobra 2025 v zadevi Tuleka ([C-469/24](#))

✎ Evropska in ameriška podjetja, ki proizvajajo ali uporabljajo melamin, so pred Splošnim sodiščem izpodbijala odločbo Evropske agencije za kemikalije (ECHA), s katero je bila ta snov zaradi resnih tveganj za zdravje in okolje razvrščena kot snov, „ki vzbuja veliko zaskrbljenost“. Trdila so, da ta razvrstitev temelji na napačni znanstveni analizi in da med postopkom niso bila zadostno zaslišana. Splošno sodišče je njihove trditve zavrnilo in potrdilo odločbo ECHA. Pojasnilo je, da se snov lahko opredeli kot nevarna, tudi če njene lastnosti same nimajo resnih učinkov, ampak jih imajo le v kombinaciji z drugimi snovmi. Razsodilo je tudi, da postopek iz Uredbe REACH (ki je namenjen varovanju zdravja ljudi in okolja pred tveganji, povezanimi s kemikalijami) ne zagotavlja nobene posebne pravice, ki bi presegala možnost predložitve pripomb.

 Sodbi z dne 9. julija 2025 v zadevah Fritz Egger in drugi/ECHA (Melamin) ter LAT Nitrogen Piesteritz in Cornerstone/ECHA ([T-163/23](#), [T-167/23](#))

Intelektualna lastnina

Intelektualna lastnina na Splošnem sodišču

[Oglejte si posnetek.](#)

Predpisi, ki jih je Evropska unija sprejela za varstvo intelektualne lastnine (avtorske pravice) in industrijske lastnine (pravo znamk in varstvo modelov), izboljšujejo konkurenčnost podjetij s spodbujanjem okolja, ki podpira ustvarjalnost in inovacije.

↘ Italijanska družba Nero Lifestyle je leta 2019 pri Uradu Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO) vložila zahtevo za registracijo besedne znamke NERO CHAMPAGNE. Comité interprofessionnel du vin de Champagne in Institut national de l'origine et de la qualité (nacionalni inštitut za poreklo in kakovost) sta temu ugovarjala. Trdila sta, da bi bil z znamko lahko zlorabljen ugled proizvodov ZOP Champagne, katerih zaščita jamči kakovost zaradi njihovega geografskega izvora. EUIPO je ugovor delno zavrnil, panožni organizaciji pa sta zadevo predložili Splošnemu sodišču. Splošno sodišče je v sodbi razveljavilo odločbo EUIPO in ugodilo ugovoru. Tako je bila zahteva za registracijo znamke NERO CHAMPAGNE zavrnjena.

 Sodba z dne 25. junija 2025 v zadevi Comité interprofessionnel du vin de Champagne in INAO/EUIPO – Nero Lifestyle (NERO CHAMPAGNE) ([T-239/23](#))

↘ Rubikove kocke ni mogoče zaščititi kot znamko Unije: Splošno sodišče je potrdilo ugotovitev ničnosti znamk, registriranih za to znano tridimenzionalno sestavljanke. EUIPO je menil, da oblika kocke, njena mrežasta struktura in razlikovanje ploskev ustrezajo tehničnim elementom, ki so nujni za njeno delovanje, zaradi česar jih pravo znamk ne more varovati. Družba SPIN Master, imetnica zadevnih znamk, je trdila, da nekateri elementi, zlasti barve, niso tehnični. Splošno sodišče je te trditve zavrnilo in pojasnilo, da so barve le sekundarna podrobnost, namenjena razlikovanju ploskev, in da bistveni del oblike – kvadrati, mrežasta struktura in razlikovanje ploskev – ustreza tehnični potrebi: omogočiti kroženje in identifikacijo elementov sestavljanke. Ker so vse bistvene značilnosti kocke povezane z njeno funkcijo, jih ni mogoče zaščititi kot znamko, zato so bile odločbe EUIPO potrjene.

 Sodbe z dne 9. julija 2025 v zadevah Spin Master Toys UK/EUIPO – Verdes Innovations (Oblika kocke z mrežasto strukturo ploskev) ([od T-1170/23 do T-1173/23](#))

✎ Splošno sodišče je razveljavilo odločbi EUIPO, s katerima so bile razveljavljene pravice družbe Ferrari na besedni znamki TESTAROSSA za motorna vozila, rezervne dele, dodatke in pomanjšane modele, potem ko je urad ugotovil, da se znamka med letoma 2010 in 2015 ni resno in dejansko uporabljala. Splošno sodišče je ugotovilo, da čeprav se model Testarossa od leta 1996 ni izdeluje več, so pooblaščen koncesionarji in distributerji v zadevnem obdobju prodajali rabljena vozila, ter da ta uporaba skupaj s storitvijo certificiranja, ki jo je opravljala družba Ferrari, pomeni resno in dejansko uporabo znamke z implicitnim soglasjem proizvajalca. Enako je presodilo za rezervne dele in dodatke, katerih izvor je bil preverjen v okviru storitve certificiranja. V zvezi s pomanjšanimi modeli je ugotovilo, da so tretje osebe znamko uporabljale z navedbo „uradni proizvod z licenco Ferrari“, s čimer se je jamčil trgovski izvor igrač ter dokazala resna in dejanska uporaba z implicitnim soglasjem družbe Ferrari. Splošno sodišče je tako ugotovilo, da je družba Ferrari dejansko ohranila uporabo znamke TESTAROSSA za vse zadevne proizvode.

 Sodbi z dne 2. julija 2025 v zadevah Ferrari/EUIPO – Hesse (TESTAROSSA) ([T-1103/23](#) in [T-1104/23](#))

Konkurenca

Evropska unija zagotavlja spoštovanje pravil o varstvu svobodne konkurence. Ravnanja, katerih cilj ali učinek je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na notranjem trgu, so prepovedana in se lahko kaznujejo z globami. Pravica vsakogar, da zahteva odškodnino za škodo, povzročeno s protikonkurenčnim ravnanjem, krepi delovanje pravil Unije o konkurenci in lahko odvrta od ravnanj, ki posegajo v svobodno konkurenco.

↘ Družba Apple zadržuje provizijo od prodajne cene aplikacij tretjih oseb, ki se prodajajo v njeni trgovini App Store. Po mnenju dveh nizozemskih fundacij, ki zastopata kolektivne interese več neopredeljenih, vendar opredeljivih uporabnikov naprav Apple, so te provizije previsoke, zato tem uporabnikom nastaja škoda. Družbo Apple obtožujeta protikonkurenčnega ravnanja in v zvezi s tem sta se obrnili na nizozemska sodišča. Vendar družba Apple izpodbija pristojnost nizozemskega sodišča, ker se domnevni škodni dogodek ni zgodil na Nizozemskem in zlasti ne v Amsterdamu. Sodišče, ki mu je bilo v tem kontekstu postavljeno vprašanje, je navedlo, da je zadevna trgovina App Store zasnovana posebej za nizozemski trg. Škoda, ki naj bi nastala pri nakupih, opravljenih v tem virtualnem prostoru, lahko torej nastane na tem ozemlju, in to ne glede na kraj, kjer so bili zadevni uporabniki ob zadevnem nakupu. Nizozemsko sodišče je torej mednarodno in krajevno pristojno.

 Sodba z dne 2. decembra 2025 v zadevi Stichting Right to Consumer Justice in Stichting App Stores Claims ([C-34/24](#))

↘ Italijanska skupina Enel je leta 2018 uvedla aplikacijo JuicePass, da bi voznikom električnih vozil omogočila lokalizacijo in rezervacijo polnilnih postaj. Družba Enel, ki je želela omogočiti njeno uporabo neposredno z zaslona informacijsko-razvedrilnega sistema motornih vozil, je od družbe Google zahtevala, naj zagotovi združljivost te aplikacije s sistemom Android Auto, njenim sistemom povezane vožnje. Vendar je družba Google zavrnila prilagoditev svoje platforme za zagotovitev te interoperabilnosti, zaradi česar ji je italijanski organ, pristojen za konkurenco, naložil globo v višini več kot 100 milijonov EUR zaradi zlorabe prevladujočega položaja. Družba Google je to sankcijo izpodbijala in zadevo predložila italijanskemu državnemu svetu, ki se je odločil Sodišču postaviti vprašanja za predhodno odločanje. Sodišče je razsodilo, da lahko to, da podjetje s prevladujočim položajem prepreči dostop do digitalne platforme, ki jo je razvilo, tako da zavrne zagotovitev interoperabilnosti te platforme z aplikacijo, ki jo je razvilo tretje podjetje, pomeni zlorabo prevladujočega položaja, čeprav ta platforma ni nepogrešljiva za komercialno uporabo aplikacije. Tako zlorabo je namreč mogoče ugotoviti, če je bila platforma razvita z namenom, da se tretjim podjetjem omogoči njena uporaba, in če je zaradi nje aplikacija za potrošnike privlačnejša. Kljub temu je lahko zavrnitev upravičena, kadar bi odobritev interoperabilnosti ogrozila varnost ali celovitost platforme ali kadar te interoperabilnosti iz drugih tehničnih razlogov ne bi bilo mogoče zagotoviti. V drugih primerih mora podjetje s prevladujočim položajem razviti predlogo, ki to interoperabilnost zagotavlja, v razumnem roku, ki je za to potreben, in po potrebi za ustrezno finančno nadomestilo.

 Sodba z dne 25. februarja 2025 v zadevi Alphabet in drugi ([C-233/23](#))

✎ Belgijski nogometni klub RFC Seraing je leta 2015 podpisal pogodbi z malteško družbo Doyen Sports, na podlagi katerih je lahko financiral svoje igralce v zameno za del njihovih ekonomskih pravic. Ker je FIFA menila, da sta ti pogodbi v nasprotju z njenimi pravili, ki tretjim osebam prepovedujejo lastništvo ekonomskih pravic, je klub kaznovala, sankcije pa sta potrdili športno arbitražno sodišče (CAS) in nato švicarsko zvezno sodišče. Klub RFC Seraing je nato ta pravila izpodbijal pred belgijskimi sodišči. Sodišče, ki mu je bilo predloženo vprašanje za predhodno odločanje, je menilo, da je to, da se nacionalnim sodiščem prepereči nadzor nad arbitražno odločbo, izdano v okviru arbitraže, ki jo naloži mednarodna športna zveza, v nasprotju s pravom Unije. Trdilo je, da mora biti zoper odločbe CAS mogoč učinkovit sodni nadzor. Ta nadzor mora zlasti omogočiti, da se preveri njihova združljivost z javnim redom Unije, katerega del so med drugim pravila konkurenčnega prava Unije in temeljne svoboščine notranjega trga, da se dosežejo začasne odredbe in da se po potrebi zahteva predložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe. Nacionalno sodišče torej ne sme uporabiti nacionalnega pravila ali pravila športne zveze, ki bi preprečevalo tak nadzor, da bi zagotovilo varstvo športnikov in klubov, kadar odločitev krši pravo Unije, zlasti na področju konkurence ali prostega gibanja.

 Sodba z dne 1. avgusta 2025 v zadevi Royal Football Club Seraing ([C-600/23](#))

✎ Splošno sodišče je v bistvu potrdilo sklep, v katerem je Komisija ugotovila, da je sedem velikih investicijskih bank med letoma 2007 in 2011 sodelovalo pri omejevalnem sporazumu v sektorju evropskih državnih obveznic z izmenjavo občutljivih informacij in ravnanji, katerih namen je bil pridobiti neupravičene prednosti na primarnem in sekundarnem trgu. Komisija je družbam Nomura, UBS in UniCredit naložila globe v višini 371 milijonov EUR, medtem ko družbe Bank of America, Natixis in NatWest niso bile sankcionirane zaradi zastaranja ali prizanesljivosti. Za družbo Portigon je bila globa zaradi negativnega čistega prihodka določena na nič. Splošno sodišče, na katero se je obrnilo šest od teh bank, je potrdilo obstoj enotne in trajajoče kršitve ter odgovornost institucij za dejanja njihovih trgovalcev, pri čemer je nekoliko znižalo globo, ki je bila naložena družbi Nomura, in sicer zaradi napake Komisije pri izračunu, in globo, ki je bila naložena družbi UniCredit, in sicer ker je bilo obdobje, upoštevano za njeno protikonkurenčno ravnanje, precenjeno. Splošno sodišče je nazadnje potrdilo legitimni interes Komisije za ugotovitev kršitve tudi v zvezi z družbama Bank of America in Natixis, čeprav jima ni bila naložena globa, saj je njuna opredelitev prispevala k razjasnitvi obsega tajnega dogovarjanja.

 Sodba z dne 26. marca 2025 v zadevah UBS Group in UBS/Komisija, Natixis/Komisija, UniCredit in UniCredit Bank/Komisija, Nomura International in Nomura Holdings/Komisija, Bank of America in Bank of America Corporation/Komisija in Portigon/Komisija (Evropske državne obveznice) ([T-441/21](#), [T-449/21](#), [T-453/21](#), [T-455/21](#), [T-456/21](#), [T-462/21](#))

Pravosodno sodelovanje

Območje svobode, varnosti in pravice vključuje ukrepe za spodbujanje pravosodnega sodelovanja med državami članicami. To sodelovanje temelji na vzajemnem priznavanju sodb in sodnih odločb, njegov cilj pa je uskladiti nacionalne zakonodaje za boj proti mednarodnemu kriminalu z zagotavljanjem varstva pravic žrtev, osumljencev in zapornikov v Uniji.

✎ Nekdanja vodja ETA, ki je bila v Franciji že obsojena na 20 let zapore zaradi dejanj, povezanih s terorizmom, je v Španiji preganjana zaradi istega napada, storjenega leta 1997, zaradi česar bi se lahko njena enotna kazen zvišala na najmanj 50 let brez zakonske omejitve. Sodišče, ki mu je špansko sodišče postavilo vprašanje o uporabi načela *ne bis in idem*, je opozorilo, da osebe v Uniji ni mogoče preganjati dvakrat za ista dejanja, tudi če se pravna opredelitev med državami članicami razlikuje. Špansko sodišče mora preveriti, ali je dejansko stanje, o katerem je bilo razsojeno v Franciji, materialno istovetno z dejanskim stanjem, zaradi katerega se oseba preganja v Španiji.

⚖️ Sodba z dne 11. septembra 2025 v zadevi MSIG ([C-802/23](#))

Zasebno življenje

Evropska unija ima podrobno ureditev v zvezi z varstvom osebnih podatkov. Obdelava in shranjevanje teh podatkov morata biti v skladu s pogoji, ki jih določa ta ureditev, in omejena na to, kar je nujno potrebno, ter ne smeta nesorazmerno posegati v pravico do zasebnega življenja.

✎ Neka ženska je odkrila, da je v lažnem oglasu, objavljenem na romunskem spletnem mestu www.publi24.ro, navedeno, da ponuja spolne storitve, ter da ta oglas vsebuje fotografije in telefonsko številko, ki so bile uporabljene brez njene privolitve. Družba Russmedia Digital, upravljavec spletnega mesta, je oglas v eni uri odstranila, vendar je bil ta že kopiran na drugih spletnih mestih. Potem ko je ta ženska na prvi stopnji dobila odškodnino od te družbe, ki je bila nato v pritožbenem postopku oproščena odgovornosti z obrazložitvijo, da je zgolj zagotavljala storitev gostovanja, je vložila pritožbo pri višjem sodišču v Cluju, ki je Sodišču predložilo vprašanja o obveznostih, ki jih ima spletna tržnica na podlagi Splošne uredbe o varstvu podatkov (SUVP). Sodišče je razsodilo, da je upravljavec spletne tržnice upravljavec osebnih podatkov iz oglasa, objavljenega na njegovi platformi, in mora pred vsako objavo identificirati oglase, ki vsebujejo občutljive podatke, preveriti identiteto ali izrecno privolitev posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ter ob neobstoju te privolitve objavo zavrniti. Pojasnilo je tudi, da mora upravljavec izvesti tehnične ukrepe, da bi preprečil nezakonito kopiranje občutljivih oglasov na drugih spletnih mestih, in da se ne more sklicevati na oprostitev odgovornosti iz Direktive o elektronskem poslovanju, da bi se izognil obveznostim, ki jih nalaga SUVP.

 Sodba z dne 2. decembra 2025 v zadevi Russmedia Digital in Inform Media Press ([C-492/23](#))

✎ Združenje je pri francoskem organu, pristojnem za varstvo osebnih podatkov, izpodbijalo obveznost, naloženo strankam družbe SNCF Connect, da ob spletnem nakupu navedejo „gospod“ ali „gospa“, ker je menilo, da na podlagi Splošne uredbe o varstvu podatkov (SUVP) to zbiranje podatkov o spolni identiteti ni potrebno. Sodišče je opozorilo, da se lahko zbirajo le strogo koristni podatki in da je obdelava zakonita le, če je nujna za izvajanje pogodbe ali utemeljena z jasno pojasnjenim legitimnim interesom. Sodišče je nazadnje pojasnilo, da te obdelave ni mogoče utemeljiti z legitimnim interesom, če ta ni napovedan, če presega to, kar je nujno potrebno, ali če bi lahko posegel v temeljne pravice, zlasti na področju diskriminacije zaradi spola. Zbiranje podatkov o nazivu strank ni objektivno nujno potrebno, zlasti če je njegov namen personalizacija poslovne komunikacije.

 Sodba z dne 9. januarja 2025 v zadevi Mousse ([C-394/23](#))

✎ Avstrijski stranki je bila zavrnjena pogodba o naročniškem razmerju za telefonijo, za katero bi morala mesečno plačevati 10 EUR, potem ko je zasebna družba popolnoma avtomatizirano ocenila, da je plačilno nesposobna. Avstrijsko sodišče je ugotovilo, da ta družba ni ravnala v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov (SUVP), saj ni pojasnila, kako je bila njena odločitev sprejeta. Sodišče je ugotovilo, da ima posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, pravico do razumljivega pojasnila, kadar se obdelujejo njegovi osebni podatki: navesti je treba, kateri podatki so bili uporabljeni in kako so vplivali na rezultat, po možnosti tako, da se pokaže, kaj bi bilo drugače, če bi se nekateri podatki spremenili. Podjetje se ne more sklicevati na poslovno skrivnost, da bi zavrnilo posredovanje teh informacij; če se taka skrivnost uveljavlja, mora sodišče ali nadzorni organ določiti mejo, do katere se lahko odobri dostop.

 Sodba z dne 27. februarja 2025 v zadevi Dun & Bradstreet Austria ([C-203/22](#))

✎ Philippe Latombe, francoski državljani, je predlagal razglasitev ničnosti sklepa Evropske komisije, ki dovoljuje prenos osebnih podatkov iz Evropske unije v Združene države. Po njegovem mnenju ameriški sistem ne zagotavlja zadostnega varstva, zlasti zaradi pomanjkanja neodvisnosti „Data Protection Review Court“ (DPRC) in množičnega zbiranja podatkov s strani ameriških obveščevalnih služb. Splošno sodišče je tožbo zavrnilo. Menilo je, da so Združene države od sprejetja novega predsedniškega odloka iz leta 2022 okrepile svoj pravni okvir na področju varstva podatkov in da DPRC ponuja zadostna jamstva glede neodvisnosti. Sodnike je namreč mogoče razrešiti le iz veljavnega razloga in obveščevalni organi na njihovo delo ne morejo vplivati. Splošno sodišče je tudi menilo, da množično zbiranje podatkov ni v nasprotju s pravom Unije, če DPRC zagotavlja naknadni sodni nadzor. Poleg tega bo morala Evropska komisija še naprej stalno spremljati spoštovanje tega okvira in bo lahko začasno zadržala izvajanje sklepa, če se bo varstvo, ki ga zagotavlja ameriški sistem, zmanjšalo.

 Sodba z dne 3. septembra 2025 v zadevi Latombe/Komisija ([T-553/23](#))

✎ Splošno sodišče je Evropski komisiji naložilo, naj nemškemu državljanu, čigar osebni podatki so bili preneseni v Združene države, ko se je prijavil na dogodek na spletnem mestu Konference o prihodnosti Evrope, plača odškodnino v znesku 400 EUR. Ob uporabi možnosti „povezava s Facebookom“ na portalu EU Login je bil IP-naslov zadevne osebe prenesen družbi Meta Platforms brez ustreznega zaščitnega ukrepa in na podlagi nobenega sklepa o ustreznosti, ki bi se uporabljal v tistem obdobju. Splošno sodišče je menilo, da je treba ta prenos pripisati Komisiji, ki ni spoštovala nobenega od pogojev, ki jih pravo Unije določa za pošiljanje podatkov v tretjo državo. Priznalo je obstoj dovolj resne kršitve pravnega pravila, s katerim so posameznikom podeljene pravice, in nepremoženjske škode, povezane z negotovostjo glede obdelave podatkov, zaradi česar nastane nepogodbena odgovornost Unije.

 Sodba z dne 8. januarja 2025 v zadevi Bindl/Komisija ([T-354/22](#))

Evropska unija je zavezana ohranjanju in izboljšanju kakovosti okolja ter varovanju zdravja ljudi. Če Sodišče ugotovi kršitev prava Unije, mora zadevna država članica v kar najkrajšem času sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe. Kadar Komisija meni, da država članica ni sprejela ukrepov, potrebnih za izvršitev sodbe, lahko vloži novo tožbo, s katero zahteva naložitev denarnih sankcij.

↘ Grčija je obsojena, ker ni izvršila sodbe iz leta 2014, s katero ji je bilo naloženo, naj preneha uporabljati odlagališče v pomorskem narodnem parku Zakintos, zaščitenem habitatu želve „Caretta-Caretta“ (glavata kareta). Kljub izmenjavam s Komisijo med letoma 2014 in 2023 odlagališče ni bilo zaprto ali urejeno v skladu z evropskimi direktivami o odpadkih in je odpadke sprejemalo še do konca leta 2017. Ker je Sodišče ugotovilo, da obveznosti še vedno niso izpolnjene, je Grčiji naložilo denarno kazen v višini 12.500 EUR za vsak dan zamude do popolne izvršitve sodbe in pavšalni znesek 5,5 milijona EUR zaradi teže in trajanja kršitve, njenih tveganj za zdravje in okolje ter ponavljajočih se kršitev Grčije pri ravnanju z odpadki.

 Sodba z dne 9. oktobra 2025 v zadevi Komisija/Grčija (Izvršitev sodbe o odlagališču na Zakintosu) ([C-368/24](#))

↘ Zaradi slabega ravnanja s komunalnimi odpadnimi vodami v Italiji je bila zoper to državo znova vložena tožba pri Sodišču. Več kot dvajset let po izteku rokov iz evropske direktive, ki se uporablja, in skoraj deset let po prvi sodbi, izdani leta 2014, je več italijanskih aglomeracij še naprej izpuščalo odpadne vode brez ustreznega zbiranja in čiščenja. Sodišče je že takrat ugotovilo neizpolnitve obveznosti v zvezi z 41 aglomeracijami. Kljub izboljšavam pa se pet od njih, zlasti na Siciliji in v Dolini Aoste, še vedno ni uskladilo s sodbo in pri štirih od teh v času obravnave, ki je bila novembra 2024, obveznosti še vedno niso bile izpolnjene. Zaradi teh razmer je Evropska komisija zadevo predložila Sodišču, da bi se naložile denarne sankcije. Sodišče je ugotovilo, da Italija sodbe iz leta 2014 ni izvršila v predpisanem roku, in razsodilo, da ta dolgotrajna neizpolnitev obveznosti resno škoduje okolju, zlasti ker se zadevni izpusti odvajajo v občutljiva območja. Zato je Italiji naložilo plačilo pavšalnega zneska 10 milijonov EUR skupaj z denarno kaznijo več kot 13 milijonov EUR na polletje zamude do popolne uskladitve s sodbo, pri čemer je upoštevalo težo kršitve, njeno izjemno dolgo trajanje in plačilno zmožnost države članice.

 Sodba z dne 27. marca 2025 v zadevi Komisija/Italija (Čiščenje komunalne odpadne vode) ([C-515/23](#))

✚ V Sloveniji je upravljanje odlagališča v občini Teharje, znanega pod imenom Bukovžlak, pripeljalo do novega spora pred Sodiščem. Že več let so bili tam odloženi zemeljski izkopi, ne da bi nacionalni organi preverili prisotnost drugih odpadkov ali sprejeli potrebne ukrepe za odstranjevanje odpadkov, za katere ne velja izdano dovoljenje, zaradi česar je nastalo nezakonito odlagališče. Sodišče je v sodbi iz leta 2015 ugotovilo, da ta položaj pomeni kršitev prava Unije na področju ravnanja z odpadki. Vendar ukrepi, potrebni za sanacijo območja, niso bili izvedeni v predpisanem roku. Zaradi tega vztrajnega neukrepanja je Evropska komisija zadevo ponovno predložila Sodišču, da bi se izrekla denarna sankcija. Sodišče je razsodilo, da Slovenija sodbe iz leta 2015 ni izvršila kljub času, ki ga je imela na voljo, in menilo, da zamud ni mogoče upravičiti, zlasti ne s pandemijo covid-19. Navedlo je, da ta dolgotrajna neizpolnitev obveznosti več kot devet let resno ogroža okolje in zdravje ljudi. Zato je Sloveniji naložilo plačilo pavšalnega zneska v višini 1,2 milijona EUR, pri čemer je upoštevalo težo in trajanje kršitve ter plačilno zmožnost države članice.

 Sodba z dne 8. maja 2025 v zadevi Komisija/Slovenija (Odlagališče v Bukovžlaku) ([C-318/23](#))

✚ Avstrija je predlagala razglasitev ničnosti delegirane uredbe iz leta 2022, s katero je Evropska komisija pod strogimi pogoji v taksonomijo trajnostnih naložb vključila nekatere dejavnosti, povezane z jedrsko energijo in zemeljskim plinom. Splošno sodišče je to tožbo zavrnilo in potrdilo, da Komisija ni preokorčila pristojnosti, ki ji jih je podelil zakonodajalec Unije. Menilo je, da proizvodnja jedrske energije skoraj nima emisij toplogrednih plinov in da obnovljivi viri energije sami po sebi še ne morejo zanesljivo zagotoviti vse potrebne električne energije. Splošno sodišče je tudi menilo, da je Komisija zadostno upoštevala tveganja, povezana z jedrsko energijo, ne da bi morala zahtevati raven varstva, ki bi bila višja od obstoječih standardov. Vključitev zemeljskega plina je bila ocenjena kot skladna s pravom Unije, saj temelji na postopnem zmanjševanju emisij, hkrati pa zagotavlja zanesljivost oskrbe z energijo.

 Sodba z dne 10. septembra 2025 v zadevi Avstrija/Komisija ([T-625/22](#))

✚ Španija ter več galicijskih in asturijskih ribiških organizacij je izpodbijalo uredbo Evropske komisije o določitvi globokomorskih ribolovnih območij, na katerih je prisotnost občutljivih morskih ekosistemov znana ali verjetna, ribolov s pridnenim orodjem pa je prepovedan. Splošno sodišče je njihovi tožbi zavrnilo in potrdilo, da se ta določitev opira na zanesljiva znanstvena merila, ki temeljijo na znani ali verjetni prisotnosti zaščitenih vrst in na značilnostih ekosistemov. Komisiji ni bilo treba oceniti ne vpliva vsake vrste orodja ne gospodarskih posledic teh ukrepov. Splošno sodišče je tudi menilo, da uporabljena metodologija, ki temelji na mnenjih Mednarodnega sveta za raziskovanje morja, ne presega diskrecijske pravice Komisije. Nazadnje je zavrnilo trditve v zvezi z domnevno kršitvijo pravil skupne ribiške politike ali načela sorazmernosti, pri čemer je navedlo, da se prepoved ne nanaša na ves pridneni ribolov in da ni dokazano, da nekatere mirujoče orodje ne bi imelo škodljivih učinkov na te občutljive ekosisteme.

 Sodbi z dne 11. junija 2025 v zadevah Španija/Komisija ter Madre Querida in drugi/Komisija ([T-781/22](#), [T-681/22](#))

Informacijska družba

Sodišče v digitalnem svetu

[Oglejte si posnetek.](#)

Evropska unija ima ključno vlogo pri razvoju informacijske družbe, da bi ustvarila ugodno okolje za inovacije in konkurenčnost, hkrati pa zaščitila pravice potrošnikov in zagotovila pravno varnost. Zagotavlja pravične in odprte digitalne trge ter odpravlja ovire za čezmejne spletne storitve na notranjem trgu, da se zagotovi njihov prosti pretok.

✎ Evropska komisija je aprila 2023 spletno trgovino Zalando določila kot „zelo veliko spletno platformo“ na podlagi Akta o digitalnih storitvah (DSA), saj njene storitve vsak mesec uporabi več kot 83 milijonov oseb, kar močno presega prag 45 milijonov, določen v tem aktu. Družba Zalando je to določitev izpodbijala, vendar je Splošno sodišče njeno tožbo zavrnilo. Potrdilo je, da je družba Zalando res spletna platforma, ker zagotavlja gostovanje tretjim prodajalcem prek svojega „Partner Programm“, čeprav njena dejavnost neposredne prodaje („Zalando Retail“) ne spada v to kategorijo. Komisija je lahko ugotovila, da so bili vsi uporabniki izpostavljeni informacijam tretjih prodajalcev. Splošno sodišče je zavrnilo tudi trditve v zvezi s kršitvijo načel pravne varnosti, enakega obravnavanja in sorazmernosti, pri čemer je opozorilo, da morajo za take platforme veljati okrepljene obveznosti, da se omeji tveganje distribucije nevarnih ali nezakonitih proizvodov.

⚖️ Sodba z dne 3. septembra 2025 v zadevi Zalando/Komisija ([T-348/23](#))

✎ Splošno sodišče je razglasilo ničnost sklepov, s katerima je Evropska komisija za leto 2023 določila pristojbino za nadzor, ki jo morajo plačati Facebook, Instagram in TikTok kot „zelo velike spletne platforme“ na podlagi Akta o digitalnih storitvah (DSA). Presodilo je, da bi morala biti metoda, uporabljena za izračun pristojbine, ki temelji na povprečnem številu mesečnih uporabnikov, sprejeta v delegiranem aktu, in ne zgolj v izvedbenih sklepih, saj je bistven element izračuna. Ker pa nobena napaka ne vpliva na obveznost teh platform, da plačajo pristojbino, je Splošno sodišče začasno ohranilo učinke sklepov, ki sta bila razglašena za nična, dokler Komisija ne sprejme skladne metodologije in novih sklepov. Vendar to prehodno obdobje ne bo smelo presegati dvanajstih mesecev po tem, ko bosta sodbi postali pravnomočni.

⚖️ Sodbi z dne 10. septembra 2025 v zadevah Meta Platforms Ireland/Komisija in Tiktok Technology/Komisija ([T-55/24](#), [T-58/24](#))

▼ Splošno sodišče je zavrnilo tožbo družbe Amazon za razglasitev ničnosti sklepa Evropske komisije o določitvi platforme Amazon Store kot „zelo velike spletne platforme“ na podlagi Akta o digitalnih storitvah (DSA), s katerim so bile storitvam, ki imajo več kot 45 milijonov uporabnikov v Uniji, naložene okrepljene obveznosti. Družba Amazon se je sklicevala na kršitev več temeljnih pravic, zagotovljenih z Listino EU o temeljnih pravicah, med drugim svobode gospodarske pobude, lastninske pravice, enakosti pred zakonom, svobode izražanja ter pravice do spoštovanja zasebnega življenja in zaupnih informacij. Vendar je Splošno sodišče menilo, da so obveznosti, ki jih nalaga Akt o digitalnih storitvah, čeprav lahko povzročijo stroške in vplivajo na organizacijo platforme, predpisane z zakonom, sorazmerne in utemeljene s ciljem v splošnem interesu, ki je preprečiti sistemska tveganja, povezana z zelo velikimi platformami, zlasti razširjanje nezakonitih vsebin, in zaščititi potrošnike. Iz tega je sklepalo, da izpodbijani ukrepi, kot so možnost priporočila, ki ne temelji na oblikovanju profilov, javno odložišče oglasov ali dostop raziskovalcev do podatkov, ne posegajo v bistveno vsebino uveljavljenih pravic ter da zanje veljajo stroga jamstva glede zaupnosti in varnosti.

⚖️ Sodba z dne 19. novembra 2025 v zadevi Amazon EU/Komisija ([T-367/23](#))

Dostop do dokumentov

Preglednost javnega življenja je temeljno načelo Evropske unije. Vsak državljan ali vsaka pravna oseba EU lahko torej načeloma dostopa do dokumentov evropskih institucij.

✎ Novinarka dnevnika *The New York Times* je Evropsko komisijo zaprosila za vpogled v sporočila, izmenjana med predsednico Ursulo von der Leyen in direktorjem podjetja Pfizer, ker je menila, da so bila ta sporočila uporabljena ob pogajanjih o nakupu cepiv proti covidu-19. Komisija je prošnjo zavrnila in trdila, da teh sporočil nima. Vendar je Splošno sodišče ugotovilo, da so podana pojasnila nejasna in spremenljiva ter da Komisija ni jasno navedla, kje in kako je iskala te dokumente ter ali so bila sporočila izbrisana ali izgubljena. Poleg tega je novinarka predložila prepričljive dokaze, da je do takih izmenjav najverjetneje prišlo. Splošno sodišče je menilo, da se evropska institucija ne more zadovoljiti s tem, da brez resnih dokazov zanika, da ima dokumente, zlasti v zvezi s tako pomembnimi javnimi odločitvami. Zato je sklep Komisije o zavrnitvi dostopa do dokumentov razglasilo za ničen.

 Sodba z dne 14. maja 2025 v zadevi Stevi in The New York Times/Komisija ([T-36/23](#))

Direktorat za raziskave in dokumentacijo v okviru svoje Zbirke povzetkov strokovni javnosti omogoča dostop do „[Izbora najpomembnejših sodb](#)“ in do „[Mesečnega biltena sodne prakse](#)“ Sodišča in Splošnega sodišča.

B

Uprava v službi sodstva

A. Uvod sodnega tajnika

Alfredo Calot Escobar

sodni tajnik Sodišča

Leto 2025 je bilo pomemben mejnik v razvoju institucije – ambiciozno leto, namenjeno krepitvi temeljev, na katerih institucija stoji, in hkrati pripravi na prihodnje spremembe.

V dobi novih tehnologij in določene preobrazbe trga dela ter v razmerah, ki jih zaznamujejo velika pričakovanja do Unije, je treba spomniti na vrednote, na katerih temelji delovanje Sodišča – kakovost in hitrost sodnega odločanja, bližina državljanom, jezikovna in kulturna raznolikost ter optimalno upravljanje sredstev, ki so mu zaupana. Sodišče je prav za zagotovitev ohranjanja teh vrednot izvedlo več strateških projektov, ki naj bi mu omogočili, da se spoprime s pričakovanimi spremembami.

Na sodnem področju je bilo leto 2025 prvo polno leto od začetka veljavnosti **delnega prenosa predhodnega odločanja s Sodišča na Splošno sodišče**. Vse službe institucije so na podlagi temeljite priprave zagotovile nemoteno in nadzorovano izvajanje reforme, s čimer so dokazale svojo sposobnost prilagajanja in zmožnost podpiranja obeh sodišč pri spoprijemanju z novimi izzivi. Prva ocena izvajanja reforme je zelo pozitivna, saj so bili doseženi vsi cilji: prenos prispeva k izboljšanju obravnave zadev in k izkoriščanju vseh prednosti reforme strukture Sodišča Evropske unije v korist vseh posameznikov. Hkrati so bila uspešno uvedena nova pravila o objavi stališč v postopkih predhodnega odločanja, ki zagotavljajo boljše razumevanje mehanizma predhodnega odločanja in pravnih vprašanj, predloženih v razpravo.

Med prednostnimi nalogami v tem letu je bilo tudi **približevanje Sodišča državljanom**. Službi institucije, pristojni za komuniciranje in informacijske tehnologije, sta v tesnem medsebojnem sodelovanju vložili veliko truda v oblikovanje novega spletnega mesta Sodišča, ki vključuje popolnoma prenovljen iskalnik in okrepitev sistema za spletni prenos obravnave. Hkrati se je povečala raznolikost komunikacijskih kanalov, zlasti z uvedbo Curia Web TV, novega sodobnega in izobraževalnega orodja, ki v privlačnih avdiovizualnih oblikah prispeva k boljšemu razumevanju sodne dejavnosti. Povedano drugače, institucija ni pridobila le bolj berljivega in uporabniku prijaznejšega spletnega mesta, temveč je po prizadevanjih za okrepitev svoje prisotnosti

na družbenih omrežjih tudi dokončala posodobitev svoje politike zunanjega komuniciranja, namenjenega širši javnosti in mlajšim generacijam.

Privlačnost je bila tudi vodilo **kadrovske politike** Sodišča, ki je izvedlo številne pobude za okrepitev svoje sposobnosti, da vzbudi zanimanje kandidatov vseh profilov iz vseh držav članic. Institucija se je tako zavezala, da bo ustvarila privlačnejše, bolj vključujoče in preglednejše postopke zaposlovanja, da bi razširila nabor kandidatov, ki jih zanima možnost zaposlitve na Sodišču. Nekateri ukrepi so bili neposredno usmerjeni v izboljšanje pogojev pripravništva, da bi bil vsem mladim diplomantom, ki želijo spoznati institucijo, zagotovljen enak dostop do sprejema v pripravništvo. Drugi ukrepi so vključevali poglobitev dejavnosti ozaveščanja v državah članicah, katerih državljani so v instituciji manj zastopani, s stalno željo po krepitevi kulturne in jezikovne raznolikosti njenega osebja. Nazadnje je Sodišče na podlagi več pobud poglobilo svojo politiko dostopnosti in vključevanja, da bi invalidnim osebam omogočilo trajno zaposlitev v instituciji in prispevalo k temu, da bi bila ta institucija na tem področju vsak dan ambicioznejša.

Sodišče je v skladu s svojim inovacijskim duhom naredilo pomembne korake na tehnološkem področju. Nadaljevala sta se integracija in razvoj **orodij, ki temeljijo na umetni inteligenci**, hkrati pa je potekalo pomembno delo pri oblikovanju etičnega okvira, ki je v celoti prilagojen zahtevam, povezanim s sodno nalogo Sodišča. Institucija je poskrbela – od priprave etične listine o vključevanju umetne inteligence do oblikovanja posebnih navodil za uporabo orodij umetne inteligence v instituciji – za lažjo uporabo vedno bolj obetavnih orodij. Vendar ta orodja zahtevajo dobro poznavanje njihovih omejitev, tveganj, povezanih z njimi, in potrebe po stalnem zagotavljanju človeškega nadzora. Sodišče je tako odločno, vendar tudi previdno nadaljevalo svoj razvoj na tem področju, zlasti z razširitvijo programov usposabljanja, ki so na voljo osebju, da bi ga podprlo pri teh novih uporabah.

Trdne vrednote, jasne ambicije in neprekinjena zavezanost kakovosti evropskega pravosodja: to je povzetek tega leta 2025, na katero so lahko službe institucije ponosne.

B. Najpomembnejši dogodki leta

↘ Leto 2025: prelomno leto za reformo sodnega sistema Unije

Leto 2025 je bilo prvo polno leto izvajanja delnega prenosa pristojnosti za predhodno odločanje s Sodišča na Splošno sodišče, ki je rezultat dolgotrajnega procesa. Temelji te reforme so bili namreč položeni že s Pogodbo iz Nice (2001) in nato ponovno potrjeni v okviru reforme sodne strukture iz leta 2015.

Njen cilj je bil okrepiti učinkovitost sodnega sistema Unije z zagotovitvijo boljše porazdelitve delovne obremenitve med Sodiščem in Splošnim sodiščem. To je bilo mogoče doseči s podvojitvijo števila sodnikov Splošnega sodišča, ki je bila v celoti končana leta 2022, s čimer je to pridobilo potrebno zmogljivost za obravnavanje dodatnih zadev.

Za njeno izvedbo so bile potrebne pomembne spremembe Statuta in Poslovnika. Spremembe Statuta, ki jih je predlagalo Sodišče, sta sprejela Evropski parlament in Svet Evropske unije. Spremembe Poslovnika, ki sledijo reviziji Statuta za zagotovitev njegovega izvajanja, pa je potrdil Svet.

Zadnja faza te reforme se je končala 1. oktobra 2024 z začetkom uporabe novih pravil, s katerimi je določen delni prenos pristojnosti za predhodno odločanje na Splošno sodišče in so posodobljeni postopki pred obema sodiščema. Prva ocena reforme po prvem celem letu njenega izvajanja kaže, da sta Sodišče in Splošno sodišče v celoti prevzela te nove načine delovanja v zadovoljstvo vseh akterjev v postopku predhodnega odločanja.

Kaj je sistem predhodnega odločanja

Pravo Unije je del nacionalnega prava vsake države članice Unije. To pomeni, da se je mogoče na pravo Unije sklicevati pred nacionalnimi sodišči, ki pravo Unije uporabljajo neposredno.

Nacionalna sodišča, ki dvomijo o tem, kako je treba v neki zadevi razlagati pravo Unije, lahko predložijo in v nekaterih primerih morajo predložiti vprašanja Sodišču, na nekaterih posebnih področjih pa Splošnemu sodišču. Tako lahko pridobijo pojasnila o pomenu določbe prava Unije ali celo o njeni veljavnosti. To jim omogoča, da pravilno in dosledno uporabljajo pravo Unije.

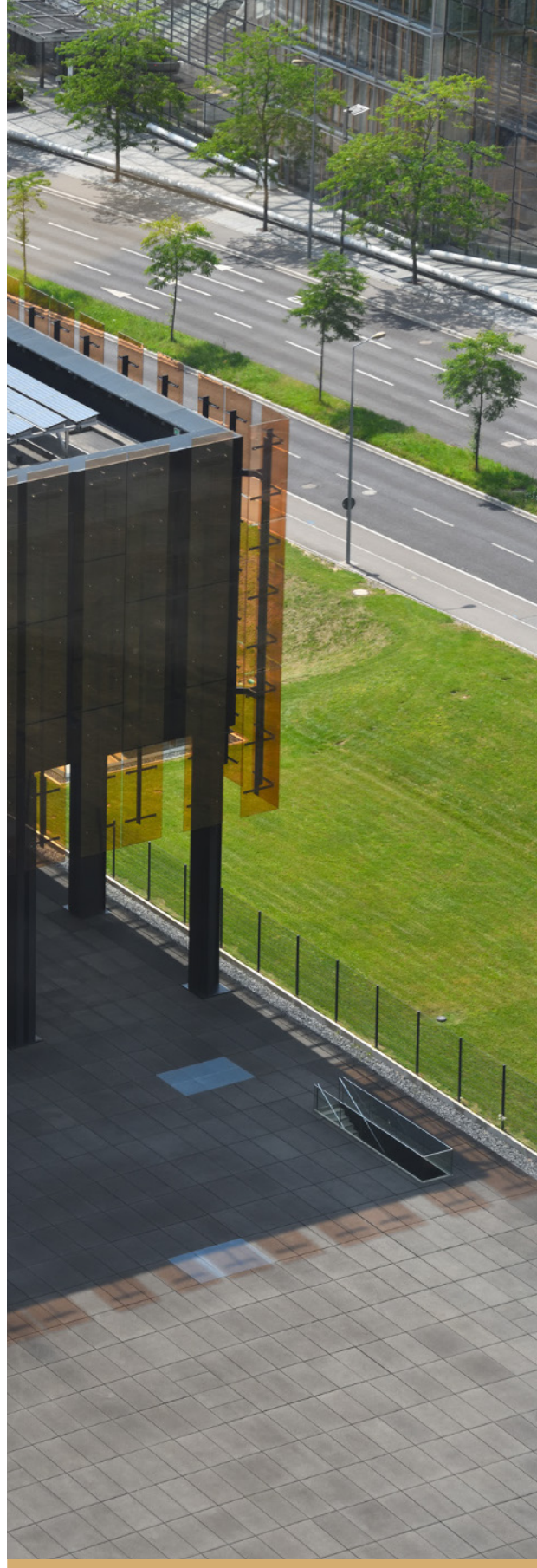
Pristojnost Splošnega sodišča na področju predhodnega odločanja

Splošno sodišče je odslej pristojno za obravnavanje predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki se nanašajo na posebna in jasno opredeljena področja, ki jih je mogoče zadostno ločiti od drugih področij in za katera že obstaja obsežna sodna praksa Sodišča. Ta reforma tako omogoča dejansko razbremenitev Sodišča, saj se na Splošno sodišče prenesejo vprašanja za predhodno odločanje, ki se nanašajo na več posebnih področij, in sicer (1) skupni sistem DDV, (2) trošarine, (3) carinski zakonik, (4) tarifno uvrstitev blaga, (5) odškodnino in pomoč potnikom v primeru zavrnitve vkrcanja, zamude ali odpovedi ter (6) sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov.

Enotno okence: učinkovit postopek

Z reformo se postopek za vložitev predlogov za sprejetje predhodne odločbe ni spremenil: vsi predlogi se še naprej vlagajo pri Sodišču. Vendar pa sistem „enotnega okenca“ omogoča opredelitev predlogov, ki spadajo v pristojnost Splošnega sodišča. Odločitev, da se bo zadeva ohranila pred Sodiščem ali da se bo prenesla, sprejme bodisi predsednik Sodišča po opredelitvi podpredsednika in prvega generalnega pravobranilca bodisi Sodišče na upravni seji.

Na Splošnem sodišču sta za odločanje o teh zadevah odslej pristojna dva specializirana senata, ki ju načeloma sestavlja pet sodnikov. Poleg tega so nekateri sodniki Splošnega sodišča imenovani tudi za opravljanje funkcije generalnega pravobranilca pri Splošnem sodišču, da se zagotovi enakovreden postopek kot na Sodišču.

Pritožbe in preverjanje odločb

V postopkih predhodnega odločanja zaradi narave postopka zoper odločbe Splošnega sodišča ni mogoče vložiti pritožbe pri Sodišču. Vendar obstaja mehanizem preverjanja odločb: prvi generalni pravobranilec Sodišča lahko v roku enega meseca Sodišču predlaga, da preveri odločbo Splošnega sodišča, če obstaja resno tveganje, da bi bila ogrožena enotnost ali doslednost prava Unije.

Ocena po enem letu

Od začetka veljavnosti reforme je bilo v okviru novega enotnega okenca obravnavanih že skoraj sto zadev za predhodno odločanje. Skoraj 85 % jih je bilo prenesenih na Splošno sodišče, saj so spadale izključno na šest posebnih področij pristojnosti, ki jih določa sistem.

Zadeve za predhodno odločanje, vložene pri Splošnem sodišču – področja odločanja		
	2024	2025
Skupni sistem DDV	8	24
Trošarine	6	7
Carinski zakonik	1	8
Tarifna uvrstitev blaga	1	7
Odškodnina in pomoč potnikom (zavrnitev vkrcanja, zamuda ali odpoved)	3	18
Sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov	-	1
Skupaj	19	65

Leta 2025 je Splošno sodišče obravnavalo prve zadeve, ki so bile prenesene v okviru novega sistema. Rešenih je bilo šestnajst zadev, ne da bi bilo treba opraviti obravnavo ali zahtevati sklepne predloge. Večino zadev – enajst zadev – je bilo mogoče končati s sklepom. O petih zadevah je bilo odločeno s sodbo. Čas obravnave se je izkazal za izjemno kratkega: povprečno 10,9 meseca za zadeve, o katerih je bilo odločeno s sodbo, od enotnega okenca do končne odločbe (povprečno 6,2 meseca, če se upoštevajo zadeve, o katerih je bilo odločeno s sodbo ali sklepom).

Sistem torej deluje učinkovito, prvi rezultati pa kažejo, da reforma dosega svoja cilja pospešitve obravnave zadev in uravnoveženja delovne obremenitve sodišč Unije v korist državljanov in podjetij.

Želite izvedeti več?

Da bi institucija pravnim strokovnjakom in zlasti nacionalnim sodnikom pomagala bolje razumeti delovanje enotnega okenca in merila razdelitve pristojnosti, je objavila [dokument](#) o izvajanju novih pravil o delnem prenosu pristojnosti za predhodno odločanje na Splošno sodišče. Dokument je na voljo na spletnem mestu Sodišča in vsebuje seznam predlogov za sprejetje predhodne odločbe, vloženih v prvem letu po začetku veljavnosti, ter za vsakega od njih navaja, ali je bil posredovan Splošnemu sodišču ali ohranjen pri Sodišču, skupaj z ustreznimi razlogi.

<https://curia.europa.eu/site/article50breport>

Razdelitev pristojnosti med Sodiščem in Splošnim sodiščem

 [Oglejte si posnetek.](#)

↘ Večja preglednost evropskega pravosodja

Leto 2025 označuje pomembno prelomnico v komunikacijski politiki Sodišča. Zaradi tehnološkega razvoja in želje, da bi evropsko pravosodje postalo razumljivejše in bližje državljanom, je institucija okrepila več pobud, namenjenih posodobitvi njenih informacijskih kanalov ter spodbuditi boljšega razumevanja njenega poslanstva in dejavnosti med javnostjo.

Nova družbena omrežja za večje približevanje državljanom

Družbena omrežja so danes del vsakdanjega življenja državljanov in za mnoge, zlasti mlajše generacije, pomemben vir informacij. Da bi se Sodišče odzvalo na to potrebo ter tako zagotovilo razširjanje zanesljivih in pravih informacij o svojih dejavnostih čim bližje državljanom, je svojo prisotnost na družbenih omrežjih razširilo tako, da je leta 2025 odprlo račune na štirih novih platformah: Bluesky, Threads, WhatsApp in Instagram.

S temi novimi kanali, ki dopolnjujejo informacijsko ponudbo Sodišča na omrežjih LinkedIn, X, YouTube in Mastodon, lahko Sodišče doseže nove ciljne skupine in jih na način, ki je prilagojen njihovim potrebam, neposredno obvešča o svoji dejavnosti ter pomenu svoje vloge pri varstvu pravic državljanov in ohranjanju Evrope, ki temelji na demokratičnih vrednotah.

Javnost lahko tako kadar koli in kjer koli enostavno dostopa do jasnih informacij o aktualnem sodnem dogajanju na Sodišču, kar bo z začetkom delovanja nove avdiovizualne platforme Curia Web TV v začetku leta 2026 dopolnjeno z inovativno in obogateno avdiovizualno ponudbo.

Udeležba na obravnava Sodišča iz vse Evrope

Obravnave pred Sodiščem in Splošnim sodiščem, ki so ključni del postopka in potekajo v Luxembourg, so javne in odprte za vse državljane. Zaradi preglednosti in dostopnosti pravosodja za 450 milijonov evropskih državljanov, ki jih odločbe sodišč Unije zadevajo neposredno, je Sodišče vzpostavilo sistem, ki vsakomur omogoča, da se obravnava udeleži na daljavo, ne da bi mu bilo treba priti v Luxembourg.

Institucija se je namreč aprila 2022 odločila, da bo na svojem spletnem mestu v okviru pilotne faze omogočila storitev prenosa z zamikom za obravnave velikega senata in občne seje Sodišča, na katerih se ustno podajajo navedbe, hkrati pa tudi prenos v živo za obravnave, na katerih se razglasijo sodbe in predstavijo sklepni predlogi. Zaradi uspeha te pilotne faze je bila posebna določba vključena v [Poslovnik Sodišča](#), da bi se ta sistem ohranil, pa tudi da bi se omogočil prenos nekaterih obravnava, na katerih se ustno podajajo navedbe, v zadevah, dodeljenih senatu petih sodnikov, če interes zadeve to upravičuje. Poleg tega za boljše razumevanje okoliščin zadeve ter izmenjav med strankami in sodniki med obravnavo tiskovni predstavnik pred vsakim prenosom obravnave, na kateri se ustno podajajo navedbe, zadevo na kratko pojasni v avdiovizualni obliki, kar se prav tako predvaja na spletnem mestu Sodišča in na njegovih družbenih omrežjih.

Kar zadeva Splošno sodišče, je bilo prenašanje obravnava, na katerih se ustno podajajo navedbe, razglasijo sodbe ali predstavijo sklepni predlogi, prav tako vključeno v njegov Poslovnik. Ker je moralo Splošno sodišče določiti pravila in načine izvajanja navedenega prenosa, je februarja 2025 sprejelo odločbo o prenosu razglasitev sodb ali predstavitev sklepnih predlogov. V skladu z navedeno odločbo je prvi prenos potekal maja, ko je bila v živo razglašena sodba velikega senata. Septembra sta sledila še dva prenosa.

Ta okrepitev avdiovizualne komunikacije institucije Sodišču tako omogoča, da lahko v celoti izkoristi tehnološke možnosti, ki so se med zdravstveno krizo leta 2020 pospešeno razvile, predvsem pa da vsem, ki jih zanima njegova sodna dejavnost, naj bodo to pravni strokovnjaki in bodoči pravni strokovnjaki (nacionalni sodniki, odvetniki, uslužbenci vlad držav članic in institucij Unije, profesorji, študenti), novinarji ali, splošneje, vsi državljani, ki želijo izvedeti več o poslanstvu institucije, omogoči spremljanje obravnava pod enakimi pogoji kot osebam, ki so fizično prisotne v sodnih dvoranah, ne glede na to, kje so, in ne da bi jim bilo treba priti v Luxembourg.

Preglednejša sodna razprava

V istem duhu odprtosti je Sodišče v letu 2025 nadaljevalo izvajanje odločitve, sprejete v letu 2024, da se po končanju zadeve na spletu objavijo pisna stališča, ki so jih v zadevah za predhodno odločanje vložili različni akterji (stranke pred nacionalnim sodiščem, institucije, države članice itd.), razen če ti temu nasprotujejo. Zaradi poenostavitve vpogleda v ta stališča je dostop do njih mogoč prek iskalnika Sodišča na njegovem spletnem mestu, kar vsem zainteresiranim osebam omogoča, da se seznanijo s stališči, sprejetimi med razpravo pred Sodiščem ali Splošnim sodiščem pred izdajo predhodne odločbe.

Posodobitev sredstev komuniciranja za doseganje širše javnosti

V skladu s ciljem, da bi bila sodna praksa dostopnejša nestrokovni javnosti, je Sodišče nadaljevalo posodabljanje enega od svojih vodilnih sredstev, in sicer sporočil za medije. Konec leta 2023 so bila ta prenovljena tako, da bi bili povzetki krajši in bolj pripovedni ter bolje prilagojeni pričakovanjem medijev in širše javnosti. Ta reforma je začela v letu 2025 z objavljanjem jasnejših, jedrnatejših in privlačnejših sporočil za medije, napisanih v dostopnejšem jeziku. Večino spremlja „kratek povzetek“, namenjen lažji ponovni uporabi sporočila v medijih.

Vzporedno je Sodišče uvedlo novo komunikacijsko orodje: po razglasitvi najpomembnejših sodb se zdaj predvajajo avdiovizualni pojasnjevalni posnetki v obliki kratkih poročil sodnikov, ki so obravnavali zadevo. Ta inovativni sistem omogoča, da se v nekaj minutah pojasnijo odločitve, ki vzbujajo veliko zanimanje medijev, in sicer vedno v jasnem in dostopnem jeziku. Prvi posnetek, predvajan junija, se je nanašal na italijansko zadevo [C-460/23, Kinsa](#): pojasnilo je v jeziku postopka, to je italijanščini, predstavil predsednik Sodišča Koen Lenaerts. Videoposnetek, podnaslovljen v 24 uradnih jezikih Unije, je bil takoj po razglasitvi sodbe objavljen na spletnem mestu Curia in sočasno predvajan na družbenih omrežjih. Bil je pravi uspeh, saj je imel na LinkedInu skoraj 20.000 ogledov. V letu 2025 je bilo na spletnem mestu in družbenih omrežjih objavljenih 11 tovrstnih pojasnjevalnih videoposnetkov o sodbah velikega senata Sodišča.

S temi pobudami je Sodišče v letu 2025 nadaljevalo svoje prizadevanje za preglednejše, razumljivejše in državljanom dostopnejše evropsko pravosodje, pri čemer je svoje oblike komuniciranja prilagodilo novim pričakovanjem javnosti.

↘ Sodelovanje s sodišči v Evropi

Pravo Evropske unije se uporablja v vseh državah članicah in tako tvori skupni pravni okvir, katerega podlaga je skupnost vrednot, na katerih temelji Evropska unija. Da bi Sodišče Evropske unije okrepilo to pravno skupnost in zagotovilo enotno razlago prava Unije, je poleg postopkov pred svojima sodiščema že dolgo vključeno v odprt in stalen dialog s sodniki držav članic – ustavnimi in vrhovnimi sodišči držav članic ali sodišči prve stopnje in višjimi sodišči – pa tudi s pravosodnimi mrežami in mednarodnimi sodišči, kot je Evropsko sodišče za človekove pravice, s katerimi si izmenjuje dobre prakse za izboljšanje kakovosti pravosodja. Ta dialog, ki se uresničuje prek konferenc in srečanj, ki potekajo tako na Sodišču kot tudi v državah članicah, je bil v letu 2025 še posebno bogat.

„EUnited in Diversity“ v Sofiji

Konferenca „EUnited in Diversity“, ki je bila prvič organizirana leta 2021 v Rigi (Latvija) in poglobljena ob drugi izvedbi leta 2023 v Haagu (Nizozemska), je bila tretjič organizirana konec poletja 2025 v Sofiji pod pokroviteljstvom ustavnega sodišča Republike Bolgarije. Na teh konferencah, ki potekajo vsaki dve leti, se zberejo predstavniki Sodišča in nacionalnih ustavnih sodišč, njihov namen pa je okrepiti dialog med temi sodišči, pa tudi spodbuditi vzajemno delovanje med skupnim pravnim redom Evropske unije in nacionalnimi pravnimi sistemi držav članic.

Na konferenci leta 2025, katere tema je bila „Vloga ustavnega sodstva v skupnem pravnem redu Evropske unije“, je bil obravnavan pojem „ustavno sodstvo“ v Uniji, na njej pa so sodelovala ustavna sodišča (ali sodišča, ki izvajajo ustavno pristojnost) 21 držav članic. Program je vključeval štiri okrogle mize o razdelitvi pristojnosti med EU in državami članicami, ki jo ureja načelo prenosa pristojnosti, zaščiti identitete EU v kriznih časih, povezavi med nacionalnim ustavnim pravom in pravom EU v državah članicah ter razlagi in uporabi prava EU za zagotovitev skladnosti in doslednosti skupnega pravnega reda.

Konferenca je bila tudi priložnost za srečanje visokih upravnih uradnikov iz sodelujočih institucij, namenjeno olajšanju izmenjave dobrih praks in razpravi o vprašanjih skupnega interesa. Glavna tema te okrogle mize, na kateri je Sodišče zastopala generalna direktorica za informiranje, je bila „vpliv digitalnih tehnologij na delo sodišč“.

Forum sodnikov na Sodišču

V začetku decembra 2025 se je na tradicionalnem forumu sodnikov, ki je potekal na Sodišču, zbralo 148 sodnikov višjih sodišč in sodišč prve stopnje iz vseh držav članic. Med temami, obravnavanimi na različnih delovnih sejah, so bili nedavni razvoj postopka predhodnega odločanja, nedavna sodna praksa na področju azila in priseljevanja, nova pristojnost Splošnega sodišča na področju predhodnega odločanja ter nedavna sodna praksa na področju evropskega naloga za prijete in pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah.

Ta forum, ki ga je Sodišče prvič organiziralo leta 1968, vzpostavlja neposreden stik med člani Sodišča in Splošnega sodišča ter sodniki iz držav članic. Omogoča tkanje neformalnih vezi in podporo enotni uporabi prava Unije na nacionalnih sodiščih, ki so splošna sodišča evropskega prava, izmenjavo zamisli o skupnih vprašanjih ter spodbujanje poznavanja in medsebojnega razumevanja različnih pravnih sistemov ter sodelovanja med sodišči.

Srečanje Pravosodne mreže Evropske unije v Lizboni

Novembra je v Lizboni (Portugalska) potekalo sedmo letno srečanje korespondentov Pravosodne mreže Evropske unije. Cilj te mreže, ki je bila ustanovljena na pobudo Sodišča leta 2017 na forumu sodnikov, posvečenemu 60. obletnici Rimskih pogodb, je okrepiti pravosodno sodelovanje v Evropi za kakovostno izvajanje sodne oblasti. Mreža, ki jo sestavljajo 78 ustavnih in vrhovnih sodišč držav članic ter vrhovna sodišča štirih tretjih držav (Islandija, Lihtenštajn, Združeno kraljestvo in Ukrajina), je stalni forum za izmenjavo informacij med njenimi člani. Z vzpostavitvijo neformalnega sodelovanja in dialoga med najvišjimi sodišči v Evropi dopolnjuje mehanizem formalnega sodelovanja, ki se uresničuje s postopkom predhodnega odločanja.

Ker srečanja mreže odslej organizirajo nacionalna sodišča s podporo Sodišča, so srečanje v letu 2025 organizirala portugalsko ustavno sodišče, vrhovno sodišče in vrhovno upravno sodišče. Udeležilo se ga je 60 korespondentov iz 20 držav članic, ene tretje države in štirih drugih evropskih mrež. Govori in razprave med udeleženci so se nanašali na prihodnost sodelovanja v mreži in obseg obveznosti nacionalnih sodišč, ki odločajo na zadnji stopnji, glede vložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe.

Srečanja z Evropskim sodiščem za človekove pravice

Evropsko sodišče za človekove pravice in Sodišče Evropske unije sta dve pomembni instituciji na področju varstva temeljnih pravic v Evropi. Sodišči pripadata dvema ločenima organizacijama (prvo Svetu Evrope, drugo Evropski uniji), vendar si ob dopolnjevanju drug drugega prizadevata za uresničevanje istih ciljev, ki temeljijo na skupnih vrednotah: človekovo dostojanstvo, svoboda, demokracija, varstvo človekovih pravic, spoštovanje pravne države, varstvo manjšin, strpnost, nediskriminacija, solidarnost ter ohranjanje miru in pravice v Evropi. Zato skrbita za ohranjanje tesnih odnosov z rednimi srečanji, na katerih si izmenjujeta informacije o razvoju svoje sodne prakse ter obravnavata teme v skupnem interesu in skupne izzive. Tako se člani obeh sodišč vsako leto sestanejo v Luxembourg ali Strasbourg, da ohranijo to dopolnjevanje in sodelovanje v korist varstva temeljnih pravic v Evropi.

Letos je srečanje potekalo novembra na Sodišču v Luxembourg. Člani obeh sodnih institucij so sodelovali na več okroglih mizah, ki so se nanašale na svobodo izražanja v digitalni dobi, otrokovo korist v primerih čezmejnih ugrabitev otrok ter pravne in fizične ovire pri dostopu do azilnih postopkov. Uradno srečanje je bilo tudi priložnost za izmenjavo mnenj med predsednikoma obeh sodišč o izzivih, s katerimi se srečuje pravosodje, ki je potekalo v obliki [avdiovizualnega intervjuja](#).

Predsednika sta med drugim poudarila, kako pomembno je, da se državljani v sedanjih geopolitičnih in družbenih razmerah zavedajo temelja, na katerem se je gradilo zadnjih 75 let: želje po zagotovitvi čim boljšega življenja z obnovitvijo miru, ponovno vzpostavitvijo pravičnosti in demokratičnim delovanjem družbe.

<https://curia.europa.eu/site/ECHRvisit2025>

„Vedno, ko se konkretno posega v neodvisnost sodstva, ko se z razvojem sovražnega ali nasilnega govora svoboda izražanja obrne proti vrednotam, ki naj bi jih spodbujala – pluralizmu, strpnosti – se moramo spomniti bistva, spomniti se moramo, kaj je treba zaščititi.“

Mattias Guyomar,
predsednik ESČP

„Pravna država ščiti državljane, vendar ščiti tudi demokratični sistem, ki je sistem, ki se mora imeti možnost razvijati od volitev do volitev in med volitvami, ki mora vključevati civilno družbo, ki mora vključevati državljane in skupine državljanov, dejavne v politiki. Vse to je izraženo v številnih sodbah našega sodišča, ki so pogosto povezane s temeljnimi svoboščinami.“

Koen Lenaerts,
predsednik Sodišča Evropske unije

C. Odnosi z javnostjo

Obisk Sodišča

Sodišče si prizadeva približati institucijo državljanom z organizacijo obiskov in seminarjev, ki prispevajo k boljšemu razumevanju prava Unije, in sicer s programi, ki so prilagojeni njihovim potrebam. Obiski omogočajo boljše razumevanje vloge sodišč Unije in konkretnega vpliva njune sodne prakse na vsakdanje življenje državljanov, medtem ko seminarji, namenjeni predvsem nacionalnim sodnikom, spodbujajo dialog med nacionalnimi in evropskimi sodniki. Sodišče v svojih prostorih sprejema različne skupine obiskovalcev, ponuja pa tudi virtualne obiske, med drugim spletni [izobraževalni program](#), s katerim lahko dijaki iz svoje učilnice spoznavao pravosodje Unije. Leta 2025 je v tem programu sodelovalo 412 dijakov.

15.987 obiskovalcev, od tega

4647 pravnih strokovnjakov

4,2 % virtualnih obiskovalcev

2557 obiskovalcev ob dnevu
odprtih vrat

2080 sporočil za medije

593 informativnih pisem

469 „hitrih informacij“

12.181 odgovorov na zahteve državljanov
po informacijah (telefonski klici in
elektronska sporočila)

Razumevanje pravosodja Unije

Naloga tiskovnih predstavnikov direktorata za komuniciranje, ki so po izobrazbi pravniki, je, da novinarjem in drugim zainteresiranim osebam pojasnjujejo sodbe, sklepe in sklepne predloge, pa tudi tekoče zadeve. Sestavljajo sporočila za medije, da bi bili novinarji in strokovnjaki v realnem času obveščeni o odločbah Sodišča in Splošnega sodišča. Osebam, ki so vložile zahtevo pri [službi za medije](#) Sodišča, pošiljajo redna informativna pisma, v katerih objavljajo pomembne dogodke iz sodnega koledarja (obravnave, na katerih se podajajo ustne navedbe, razglasitve sodb in predstavitve sklepnih predlogov) in institucionalne dogodke, ter „hitre informacije“ o zadevah, ki niso predmet sporočil za medije. Poleg tega odgovarjajo na e-poštna sporočila in klice, ki jih državljanji naslovijo na Sodišče v zvezi z različnimi vidiki njegove dejavnosti (informacije o postopkih, pojasnila sodb, vloga Sodišča, pomoč pri uporabi spletnega mesta itd.).

Sprotno obveščanje prek družbenih omrežij Sodišča

Sodišče je z namenom neposrednega in takojšnjega objavljanja informacij dejavno na družbenih omrežjih prek svojih računov na [LinkedInu](#) in [Mastodonu](#), dveh računov na omrežju X (enim v [francoščini](#) in drugim v [angleščini](#)) ter računov na omrežjih [Bluesky](#) in [Threads](#). Poleg tega ima kanal [WhatsApp](#) in kanal [YouTube](#), na katerem v 24 uradnih jezikih objavlja različne avdiovizualne vsebine, med drugim animacije, s katerimi želi širši javnosti pojasniti vpliv sodne prakse Sodišča na vsakdanje življenje državljanov, ter oddaje Curia Web TV. Sodišče je leta 2025 na kanalu YouTube objavilo dve novi animaciji:

Transparentnost sodstva

[Oglejte si posnetek.](#)

Kaj se zgodi, kadar država ne spoštuje
prava EU

[Oglejte si posnetek.](#)

Račun Sodišča na [Instagramu](#), ki je bil odprt leta 2025, je namenjen širšemu in mlajšemu občinstvu, hkrati pa s privlačno vizualno komunikacijo promovira dejavnosti Sodišča.

Število sledilcev na vseh platformah Sodišča še naprej narašča, kar kaže na zanimanje javnosti za njegove dejavnosti.

384.185 sledilcev na LinkedIn
+29 % v primerjavi z letom 2024

5271 sledilcev na Mastodon

3465 sledilcev na Bluesky

2606 sledilcev na Instagram

145 sledilcev na Threads

164.725 sledilcev na X

120.000 sledilcev na YouTube
+33 % v primerjavi z letom 2024

Spremljanje obravnav in odločitev v realnem času

Sodišče za lažji dostop do svoje sodne dejavnosti ponuja storitev prenosa obravnav.

Razglasitve sodb Sodišča in predstavitve sklepnih predlogov generalnih pravobranilcev se prenašajo v živo. Enako velja za nekatere sodbe in sklepne predloge Splošnega sodišča. Obravnave Sodišča, na katerih se podajajo ustne navedbe, se v skladu z zahtevami Poslovnika prenašajo z zamikom. To velja za obravnave občne seje, velikega senata ali izjemoma senata petih sodnikov. Videoposnetek obravnave je na spletnem mestu Curia na voljo en mesec.

Pri pomembnih sodbah sodnik, ki je odločal v zadevi, v nekajminutnem avdiovizualnem pojasnjevalnem posnetku v jasnem in dostopnem jeziku predstavi odločitev Sodišča (več o tem v poglavju „[Večja preglednost evropskega pravosodja](#)“).

Pred prenosom obravnav, na katerih se podajajo ustne navedbe, se na spletnem mestu Sodišča v jezikih obravnave objavijo pojasnjevalne informacije o zadevi, ki se posredujejo tudi prek družbenih omrežij.

4

Okoljsko ozaveščena
institucija

Sodišče je že vrsto let zavezano ambiciozni okoljski politiki, ki sledi najvišjim standardom na področju trajnostnega razvoja in spoštovanja naravnih virov. Ta zavezanost je bila leta 2016 priznana z registracijo v sistemu EMAS (Eco-Management and Audit Scheme), to je certifikatom, ki ga ureja Evropska unija in se podeli organizacijam, katerih okoljska politika in trajnostne metode dela izpolnjujejo stroge standarde.

V letu 2024 (zadnjem letu, za katero je pooblaščen zunanji preveritelj opravil presojo in potrdil okoljsko uspešnost, in sicer oktobra 2025) je Sodišče tako kot vsako leto doseglo nov napredek na področju varstva okolja.

Na področju energije je Sodišče ponovno znatno zmanjšalo porabo energije za ogrevanje in električne energije. Ta dosežek je še toliko bolj izjemen, ker je leta 2024 začel delovati celoten park polnilnih postaj za električna in hibridna vozila.

Prizadevanja za zmanjšanje porabe papirja prav tako prinašajo sadove. Zlasti uporaba pisarniškega papirja se še naprej znatno zmanjšuje, in sicer zaradi spremembe delovnih navad ter nadaljnje digitalizacije postopkov in dokumentov.

Emisije CO₂, ki so se od leta 2015 znatno zmanjšale, zdaj kažejo trend ustalitve. Ta pozitiven razvoj dokazuje konkreten vpliv projektov, izvedenih v zadnjih letih, pa tudi vsakodnevnega vključevanja osebja v ukrepe, predvidene v okviru politike EMAS.

Zaradi ravni okoljske uspešnosti, dosežene v letu 2024, in strogega upoštevanja zahtev sistema EMAS je Sodišče v letu 2025 tretjič zapored pridobilo podaljšanje svojega certifikata EMAS. V leto 2026, ki bo zaznamovalo 10. obletnico njegove registracije v sistemu EMAS, tako vstopa z enako odločnostjo in enako ambicijo, da omeji svoj okoljski odtis.

Okoljski kazalniki za vodo, odpadke, papir, ogrevanje in električno energijo ustrezajo tistim iz leta 2024. Spremembe se merijo v primerjavi z letom 2015, ki je referenčno leto za sistem EMAS.

Ukrepi za okolje

- 🌿 izboljšanje sortiranja odpadkov in zmanjšanje uporabe plastičnih proizvodov za enkratno uporabo;
- 🌿 sodelovanje v sistemu souporabe koles Vel'OH! ter podpora kolesarjenju in vožnji z vlakom za čezmejne delavce;
- 🌿 namestitev polnilnih postaj za električna vozila;
- 🌿 izboljšanje infrastrukture za ogrevanje, prezračevanje, klimatizacijo in razsvetljava;
- 🌿 obratovanje 3466 m² fotonapetostnih celic za proizvodnjo 350.204 kWh (kar ustreza letnim potrebam 92 luksemburških gospodinjstev).

Rezultati v številkah

–40,1 %
odpadkov iz pisarn in
restavracij (kg/EPDČ)

–25,6 %
porabe vode (m³/EPDČ)

–64,2 %
porabe papirja (kg/EPDČ)

–29,3 %
porabe električne energije
(kWh/EPDČ)

–37,5 %
porabe energije za ogrevanje
(kWh/EPDČ)

–27,0 %
emisij CO₂ (kg CO₂/EPDČ)

Ekvivalent polnega delovnega časa (EPDČ) je enota, ki omogoča merjenje poklicne dejavnosti, neodvisno od razlik v številu tedenskih delovnih ur vsakega uslužbenca zaradi različnih ureditev dela.

5

Pogled v prihodnost

↳ Leto 2026 v znamenju inovacij in dialoga z državljanji

Leto 2026 se napoveduje kot pomembno leto za Sodišče, saj ga bo zaznamovalo izvajanje projektov, ki imajo jasen cilj: približati evropsko pravosodje javnosti, okrepiti preglednost dejavnosti Sodišča in izboljšati dostop do njegove sodne prakse tako za državljane kot tudi za pravne strokovnjake.

Ta dinamika se kaže predvsem v zagonu **novega spletnega mesta** Sodišča, katerega cilj je posodobiti in olajšati dostop do informacij o Sodišču za različne zainteresirane skupine javnosti. Spletno mesto Curia, ki je bilo popolnoma prenovljeno in je osredotočeno na uporabniško izkušnjo, od januarja 2026 ponuja jasnejšo in bolj intuitivno krmarjenje po njem. Prenova vključuje popolno preoblikovanje strukture informacij, razvoj vsebin, napisanih v jasnem in razumljivem jeziku, ter preprostejšo in bolj minimalistično grafično podobo.

Novo spletno mesto ima **posodobljen iskalnik**, ki omogoča hitrejši in natančnejši dostop do vseh informacij in virov Sodišča, tako za širšo javnost kot tudi za pravne strokovnjake. Prva različica že ponuja iskanje po celotnem besedilu in metapodatkih dokumentov, ki je izboljšano z novimi funkcijami. Napredni vmesnik, namenjen pravnim strokovnjakom, bo kmalu na voljo in bo omogočal bolj ciljno usmerjeno iskanje na podlagi več meril.

Ker se navade spreminjajo, zlasti zaradi vse večjega pomena avdiovizualnih medijev, novo spletno mesto vključuje tudi novost, ki je bila uvedena ob prenovi spletnega mesta, in sicer **platformo Curia Web TV**. Curia Web TV, ki dopolnjuje pisne informacije iz sporočil za medije, na spletnem mestu in družbenih omrežjih predvaja sklop večjezičnih programov, katerih cilj je izboljšati poznavanje institucije med širšo javnostjo in povečati preglednost njenega delovanja.

Programi so strukturirani glede na sodni koledar: pojasnjevalne informacije o obravnavah, prenos obravnav, neposredni prenos predstavitev sklepnih predlogov in razglasitev sodb ter avdiovizualni posnetki, v katerih člani obeh sodišč pojasnjujejo razglāšene sodbe.

Poleg poročanja o sodnih dejavnostih Curia Web TV ponuja oddaje v obliki intervjujev in predstavitev ter poročanje o glavnih institucionalnih dogodkih, s čimer ponuja živahen, poučen in konkreten vpogled v vsakdanje delo Sodišča.

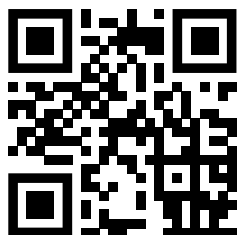
Da bi dosegli različne ciljne skupine, se na platformi redno predvajajo tri izvirne oddaje. Najprej, izobraževalna oddaja „Cour des citoyens“ je namenjena širši javnosti, v njej pa se pojasnjujejo sestava, pristojnosti in poslanstvo Sodišča ter s konkretnimi primeri ponazarja vpliv njegovih odločitev na vsakdanje življenje državljanov. Dalje, program „Bright“ je zasnovan za mlajše generacije. Gre za kratko in zabavno oddajo brez žargona, ki vključuje infografike, animacije in vprašanja mladih obiskovalcev. Njegov cilj je vzbuditi zanimanje za evropski projekt in razložiti odločitve Sodišča skozi prizmo vsakdanjih skrbi. Nazadnje, program „Open Court“ je namenjen bolj ozaveščeni javnosti, daje besedo članom institucije ter s ciljno usmerjenimi temami pojasnjuje poslanstvo Sodišča, njegovo delovanje, temelje evropskega prava, vlogo državljanov, njihove odnose z institucijami, poklic sodnika in generalnega pravobranilca, poti, ki vodijo do Sodišča, ali vsebinska pravna vprašanja.

Čeprav Sodišče zre v prihodnost s sprejemanjem novih tehnologij, ne pozablja na temeljne mejnike, ki so zaznamovali razvoj prava Unije in med katerimi je na prvem mestu Listina temeljnih pravic. V počastitev 25. obletnice Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki je bila razglašena 7. decembra 2000 v Nici, bo Sodišče v začetku leta 2026 organiziralo **poseben forum sodnikov**, posvečen pomembnim vprašanjem, ki so oblikovala nastanek Listine, njen razvoj, njene prihodnje obete, njeno povezanost s temeljnimi vrednotami Unije in njeno vlogo v nacionalnih pravnih sistemih. Te razprave s sodniki iz vseh držav članic bodo podlaga za poglobljeno razpravo o sedanjih vlogi Listine ter novih izzivih na področju učinkovitega sodnega varstva in spoštovanja zasebnosti v Evropi.

S temi pobudami Sodišče nadaljuje svojo dejavnost v duhu prenove in odprtosti. Zagon novega spletnega mesta, posodobitev iskalnika in spletna televizija Curia Web TV odražajo željo, da bi bilo delovanje Sodišča dostopnejše in razumljivejše, medtem ko praznovanje 25. obletnice Listine potrjuje, da je ta izraz pravic posameznikov, ki so državljanom zagotovljene s pravnim redom Unije. Vsi ti ukrepi kažejo jasno ambicijo: približati Sodišče državljanom z utrjevanjem neposrednega in zaupanja vrednega odnosa z njimi, ki temelji na učinkovitem varstvu njihovih pravic.

Spremljajte novosti v zvezi s sodno prakso in institucijo:
curia.europa.eu

Sodišče Evropske unije

L-2925 Luxembourg

Tél. +352 4303-1

Rokopis je bil dokončan februarja 2026. Stanje podatkov na dan 31. decembra 2025.

Oblikovanje: Sodišče Evropske unije, Direktorat za komuniciranje, Oddelek za objave in elektronske medije, 2026

Niti Sodišče Evropske unije niti osebe, ki delujejo v njegovem imenu, niso odgovorne za uporabo podatkov iz te publikacije.

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2026

© Evropska unija, 2026

Reprodukcija je dovoljena ob navedbi vira.

Slikovno gradivo © Evropska unija, razen če ni navedeno drugače. Stran 9 © European Law Moot Court; stran 15 © Gabinete do Presidente, Supremo Tribunal de Justiça; strani 98, 99, 101 © Gediminas Karbauskis.

Za vsako uporabo ali reprodukcijo elementov, ki niso last Evropske unije, bo morda treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov ustreznih pravic.

Print	ISBN 978-92-829-5091-3	ISSN 2467-1428	doi:10.2862/1493940	QD-01-25-007-SL-C
PDF	ISBN 978-92-829-5090-6	ISSN 2467-1657	doi:10.2862/8408544	QD-01-25-007-SL-N
HTML	ISBN 978-92-829-5120-0	ISSN 2467-1657	doi:10.2862/0148176	QD-01-25-007-SL-Q

SODIŠČE
EVROPSKE UNIJE

Direktorat za komuniciranje
Oddelek za objave in elektronske medije

